

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják. Nem tagoknak előfizetési díj: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.	Megjelenik minden szerdán és szombaton.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek), Hildt-ut 25. szám. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.
--	---	---

Közlemények az orsz. magy. gazdasági egyesület köréből.

Felhívás az O. m. g. e. tagjaihoz.

Mindazon tagjainknak, a kik akár folyó évdij vagy kamattal, akár a múlt évekről évdij vagy kamattal hátralékban vannak, a múlt napokban felszólítást voltunk bátrak szétküldeni külön levélborítékban; kérjük a felszólításhoz csatolt postautalványon a hátralékos összeg beküldését, mert különben azon hátralékos évdij vagy alapítványi kamattartozásokat, amelyek augusztus hó 10 éig egyesületünk pénztárához benem érkeznek, postai megbízás útján leszünk kénytelenek beszédni, a postai költség hozzáadásával.

Az orsz. m. gazd. egyesület igazgatója.

Mezőgazdasági tankönyvirodalmunk.

Azt hiszem nem akad ellentmondásra azon állításom, hogy a tanítás sikerét a jó tankönyv felette előmozdítja, mert tankönyv birtokában egyrészt a tanuló átolvasván előzetesen a legközelebbi előadásra kerülő részt, az előadáson azon lesz, hogy a meg nem értett a tanár előadásából érte meg, másrészt meg, ha előzetesen nem olvas is, a jegyzetkészítés munkája alól felmentetvén, minden figyelmét a tanár előadásának megértésére fordíthatja. A jó tankönyv megkönnyíti a tanulást és megkönnyíti az előadást is, mert a tanár az oly egyszerű dolgokat, a melyeket az egyszeri elolvasás után bárki is megérthet, rövidebbre foghat és több időt, bővebb magyarázatot szánhat a nehezebben megérthető kérdése tárgyalására. A jó tankönyv végül biztosítékot nyújt a tanulóknak arra nézve, hogy a mit tanul, azt helyesen tanulja meg, míg a jegyzetből való tanulásnál, ha nem értette meg kellően a mondottakat, gyakran saját hibáján kívül téves dolgokat tanul!

Nem mondom én, hogy a hallgatóság egyáltalában ne jegyezzen, de tankönyv birtokában a feljegyzendők mennyisége nagyon magapad, több figyelmet fordíthat az előadásra, többet fog a tanórán az előadott tárgyból elsajátítani.

A jó tankönyv szükségességét érzi, tudja minden tanár és ennek dacára mezőgazdasági tankönyvirodalmunk felette szegény. A tulajdon-

képpen szaktantárgyak nagyobb részével még csak megvagyunk, ha nem is tulajdonképeni tankönyvek, de magyar nyelven irt szakmunkák az utóbbi időben oly számban jelentek meg, hogy a hallgatóság, ha szorgalmasan eljár az előadásra és szabad óráiban az illető munkákat áttanulmányozza, az illető tárgyból megfelelő készultségre tehet szert. Így például a növénytermelési előadásokhoz rendelkezésre áll egy az általános és a különleges növénytermelést tárgyaló munka, bővebb ismeretek elsajátítására szolgálhatnak a trágyatanról, talajművelésről, a gabonafélék, a répafelek, a burgonya, a takarmánynövények, a len és kender, a dohány stb. termelését tárgyaló munkák.

Az állattenyésztési irodalmunk hiányosabb ugyan; mert még mindig hiányolunk egy újabb állattenyésztési, takarmányozási, juhtenyésztési munkának, de a ló-, szarvasmarha- és juhtenyésztés megtanulására jó szakmunkák állanak a fiatal gazda rendelkezésére.

Jó könyvviteli munkánk nincs ugyan, de az üzemanból és becsléstanból nem szorul a hallgatóság pusztán a jegyzetekre.

Egészen másképen állunk a gazdasági tanintézeteken az u. n. alaptantárgyakkal a melyeknek a chemia, növényboncz és élettan, fizika, gazdasági ásványtan, talajismeret stb és a segéd-tantárgyakkal milyen a gazdasági állattan, technologia, építészeti stb.

Ezekből csak szórványosan rendelkezünk egy-egy munkával és az is rendszerint csak azon intézetben használtatik, a mely intézet tanára az illető munkát írta.

Sokszor teszik a tanároknak azt a szemrehányást, hogy nem irnak a hallgatóság számára jó tankönyveket. Ez a szemrehányás azonban éppen nem igazságos.

A mezőgazdasági tankönyvek, különösen az alaptantárgyakról írottak nem számíthatnak nagy kelendősegre, a gazdaközönség chemiát, növény-fiziológiát, ásványtant nem vásárol — hiszen a tulajdonképeni szakmunkákat is csak kevesen vásárolják — úgy hogy a hallgatóságon kívül egyéb vevőre nem számíthatnak ezen uton, pedig évente nem sok példány kelhet el minek folytán egy-egy kiadás csak hosszú időn át fogy el, ha egyáltalában el kel, már pedig az illető szakmában a haladás oly rohamos, hogy egy munka, a mely öt év alatt el nem kel, elavul, hasznavehetetlenné lesz.

A tanárok ily viszonyok között nem igen szánhatják el magukat arra, hogy saját költségükön adják ki munkáikat, kiadót az említett

okokból szintén nem kapnak reá, annál kevésbé, mert hisz ha az egyik intézet tanára ir is egy munkát, a többi intézetek nem kötelesek azt tankönyvül elfogadni.

Ha valahol, úgy itt csakis a földművelési miniszterium segíthet a bajon és pedig igen egyszerűen; a gazdasági középiskolák számára alakítson egy bíráló-bizottságot, a mely az egyik-másik tanár által irt munkát megbírálja és ha a bizottság a munkát tankönyvül alkalmasnak találja, adja azt ki a saját költségén, adjon az írónak megfelelő tiszteletdíjat és tegye kötelezővé a munka használatát mind a négy intézetben. A költség nem volna nagy, mert hisz a kiadások egy része a művek eladásából megtérülne és csakis a mutatkozó hiányt kellene pótolni. Ha meggondoljuk, hogy mily nagy előnnyel jár a sikeres tanulásra a jó tankönyv, azt hiszem az a csekély összeg, a melyről szó van, figyelembe se jöhet.

A m.-óvári akadémia ez idő szerint a főiskolát pótolja, itt tehát egyrészt nem használhatók tankönyvül azon munkák, a melyek a többi intézetek számára ilyenekül határozottak, másrészt meg a felülbírálnak sincs helye, legalább sehol sincs szokásban, hogy egy felsőbb intézetben a tanárnak a saját hallgatói számára irt munkát felülbírálnak.

A m.-óvári akadémianál tehát azt kellene kimondani, hogy a munka kiállításának költségeit a miniszterium viseli, a munka eladásából befolyó pénz mint tiszteletdíj az illető tanárt illeti, vagy pedig eltekintve a felülbírálatól, ugyanazon módzatok mellett adatának ki, mint a többi intézet számára irt munkák. Egy-egy kiadás legfeljebb 600 példányban lenne nyomtatandó. Ezen egyszerű, valamely nagy költséget nem is igényelő eljárással egy nagy miszerian lenne segítve, mely évről-évre nagyobbodik az által, hogy a hallgatók — nem lévén tankönyvük — maguk adnak ki jegyzeteket és jó pénzért árusítják el a többieknek.

Ezen, a tanár által felül nem bírált, nem is mindig a szakmában legjárásabb hallgató által készített jegyzetek fogyatékosága igen sokszor oka egyik vagy másik hallgató csekély készultségének s ezen jegyzeteket főlőlegessé tenné a jó tankönyv. Meg vagyok győződve, hogy jó tankönyvek segítségével sokkal jobb eredményt érnek el az intézetek mint eddig és ezért nagyon üdvösnek tartanám, az általam javasolt eljárás életbeléptetését.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31, Váci-körút sarok.

M. kir. államvasutak gépgyárának „Szövetkezeti képviselősége“ mezőgazdasági gépekre.

Adriance Platt & Comp. newyorki gyáros „kizárólagos képviselősége“ arató- és kaszáló-gépek e.

Ajánlunk:
Kötővetőmagvakat.
Gépolajokat, kenőcsöket.
Kötél, zsák és ponyvakat.
Permetező gépek és anyagokat.
Műtrágyákat.
Építkezési anyagokat.
Állatorvosi gyógyszereket.

Ajánlja:
Jól berendezett
gabona bizományi osztályát
gazd. termények értékesítésére.
Tőzsdei kötések közvetítése.
Hízott marha és gypaju eladás.
Korpa, malátacsira, olajpogácsa, szárított moslék leg-
jutányosabb beszerzése.

Ajánlunk:
Kötő m. á. v. gőzcséplőgépeket.
Malmokhoz compound locomobileket.
Arató-, kéveköto- és kaszáló-gépeket
Mindennemű gazdasági gépeket
Takarmányosok berendezése.
Gazdasági mérnöki munkák közvetítése.

Mindennemű őszi- és tavaszi takarmánymagvak megvételre kerestetnek.

Ma! számunk 12 oldalra terjed.

A dunai hajózás.

A gazdagodás útján vagyunk. Az anyagi emelkedés eszközeit fölismernünk s megszerezni iparkodunk. Hogy ebben a munkában kevesebb a kritikai önállóság, mint az utánczó fogékonyság, azt eléggé szomorun mutatja az a kapkodás, melylyel közgazdasági intézményeinket, itt megkezdve, amott félben hagyva, minden rendszer nélkül tákolgattuk.

Bármily kívánatos volna, hogy ezen az állapoton tul lennénk, azért csüggedésre még sincs okunk; mert rendes tünete ez a tapasztalatlan-ságnak, mely inkább sejt és érez, mint tud és fölismer viszonyokat, szükségeket.

Elég, ha nagyjában átgondoljuk, a mi e tekintetben alkotmányos életünk rövid szakában történt. Ki tagadhatná, hogy nem éreztük eléggé elmaradottságunkat? Ki tagadhatná, hogy nem lestük mohó vágygyal a külföld haladását? Végül, ki nem ismeri el, hogy sokat tettünk s hatalmasat ugrottunk előre? Ámde abban is egyetért mindenki, hogy sok szükségét érezve, nem tudtuk, melyik az égetőbb s minthogy ábrándjaink ekesen szólottak arról, a mivé lennünk kell: nem törőd-tünk azzal, a mi vagyunk; tehát áldoztunk a messze jövőnek, elhanyagolva a jelent.

Kétségtelen, hogy ipari állammá is kell lennünk, de ma még mindig csak őstermelő ország vagyunk; tehát a míg egyrészt mindent elkövetünk arra, hogy nyereségünket itthon dolgozva föl, teljes haszonnal munkálkodhassunk, addig másrészt semmit sem szabad elhanyagolnunk, a mi által nyereségünket iparunk kívánatos föllendüléseig, a külföld piacain mentől biztosabban s mentől nyereségesebben tudjuk elhelyezni.

Ámde ezt a mostani közlekedési politikával sem érthetjük el, bár attól sem az igyekezetet, sem a viszonyok helyes fölfogását el nem tagadhatjuk.

Ez az oka, hogy az amerikai buza az Océánon át s a kisoroszországi a Feketengerről ma is olcsóbban éri el Európa legtávolibb piacait is, mint mi, második vagy harmadik szomszédainkat.

Az Egyesült-Államok hatalmas folyamain majdnem ingyen vontatja tengerre a farmerok terményeit, míg nálunk a Duna, hazánk e hatalmas folyója, mely egyik végétől a másikig szeli át az országot, közvetíti a forgalmat nyugat és kelet között és mégis alig számbavehető az a szolgálat, melyet Magyarország közgazdaságának tesz.

A legnagyobb magyar, Széchenyi tette nyílt ösvénnyé a Dunát, az ő fáradhatatlansága teremtette meg a duna-hajózási társaságot s a mai Magyarország, mint az ő eszméinek örököse, most robbantja szét a Vaskapu charibiseit, hogy azokat teljesen eltüntetve, hazánk szíverét világúttá varázsolja.

A legnagyobb magyar tradícióihoz híven, kormányunk folyton tetemes áldozatot hozott a gőzhajózási társaság fölvirágztatására is; sőt volt idő, hogy ebben odaig ment, a hová Széchenyi sohasem ragadtatta volna magát: nem pártfogója, hanem ellensége lett az immár eltemetett gőz-hajós társaságnak.

Missiónk keletre szólit, kereskedelmünk ott találhat el nem hódított területekre, a mit betölteni, kiaknázni a duna gőzhajózási társaság hatalmasan segíthetett volna, de ezt tenni nem akarta, sőt tarifáit, járatait úgy irányozta, mintha a Duna nem a Középtengerbe, hanem Bécs valamelyik patakjába ömlenék.

Mentől világosabbá váltak a társaság célzatai, annál sürgetőbben izmosodtak kereskedelmünk szükségai s minthogy az intéző körökben lábra kapott az a józan politika, mely belátja azt, hogy ezután nem lehet cél Magyarországot közgazdasági függésben tartani; tehát bekövetkezett az elmaradhatlan is: kormányunk elfordult a duna-gőzhajózási társaságtól.

És ma, midőn látjuk, hogy a Vaskapu munkálatai serényen folynak, úgy, hogy alapos reményünk lehet e korszakos mű mielőbbi befejezé-

séhez, a mikor Budapest világkikötővé emelkedik; mennyire sürgős feladatát képezi kormányunknak gondoskodni arról, hogy egy teljesen érdekeink szolgálatában álló hajózási intézmény fölött rendelkezéshessünk; mert ha ezt most elmulasztjuk, az a veszély fenyeget bennünket, hogy a külföldi hajók a fölszabadult Dunán itt benn nyugózik le kereskedelmünket, az idegen produkció javára.

A szabad Dunán szabad kezekre, szabad forgalomra, hatalmas exportra van szükségünk, ha ezt el nem érhetjük, úgy összemorzsolódunk, mert a nyugat fejlett kereskedelme nemcsak mint eddig, Ausztria felől, hanem kelet felől is utat tör hozzánk s mint két malomkő, megőrli egész ipari életünket.

Ha már áldozatot kell hoznunk, tegyük ezt úgy, hogy visszatérüljön: bármily erőfeszítéssel is, teremtsünk független, magyar hajózási intézményt.

Mint földmivelő országnak, ez annál is inkább érdekünk, mert vízi útjaink fejlesztése, illetőleg folyóink szabályozása, czélszerű csatornahálózat alkotása ekerülhetetlen szükség; e nélkül szállitásunk nem lehet oly olcsóvá, mint azt megköveteli az amerikai verseny, melylyel szemben mármár vereséget szenvedtünk.

Ámde a magyar csatornahálózat megteremtése magyar hajózással nélkül lehetetlen, ha erre nem támaszkodhatunk, a csatornázás költségei elviselhetetlen teherként sűjtának bennünket.

Hogy ezt az égető kérdést kormányunk, mely az ügyet újból szőnyegre hozta, miképpen fogja megoldani, ez a közel jövő títka. Mi, a magunk részéről csak azt a felogást helyeselhetjük, mely az állami uton való hajózással megteremtése mellett tör lándzsát; mert abban a meggyőződésben élünk, hogy semmi néven nevezendő állami subvenczióval ellátott részvénytársulat sem fogja első sorban hazánk közgazdasági érdekeit szolgálni, még akkor sem, ha az állam befolyását és ellenőrzését a legnagyobb mértékben terjesztené is ki a társaság járatai és tarifáira; hanem igenis szolgálni fogja mindenha a saját, illetőleg részvényeseinek pénzügyi érdekeit.

Dicsőségünkre válik, hogy hazánkban a vasutak közintézményi jellegét nyertek; mi lehet természetesebb óhajunk, mint az, hogy hajóközlekedésünk is közintézményüvé váljék, melyet azonban csak az államtól, nem pedig nyereségekre számító magánvállalattól várhatunk. *Gömör Lajos.*

Néhány szó a lentermelésről.

S Régebben, midőn különösen az Alföldön a gyér népesség és egyéb okok miatt a gazdálkodás még csecsemő korát élte, midőn a folyók, a Tisza, a Maros szabályozva nem lévén, a földek minden 2-3 évben viz alá kerültek és e miatt azok parlagon maradtak, szóval midőn még igen sok volt a szűz föld, akkor élte a repce fénykorát. De nem is volt az csekélység, midőn oly gyepföldön, melyért a haszonbért holdanként krajczárokból fizették 1-2 szántás után repcevel vetette be tulajdonosa és ha beütött, aratott 12-16 pozsonyi mérő repcét, melyért néha többet kapott, mint a mennyit a föld örök ára kitett.

Ha nem sikerült a repce, akkor se vesztett egyebet, mint az elvetett magot, mert bevethette földjét tavaszival, a szántás sohasem vesz kárba.

Most már azonban már ritka a szűz föld. A folyók szabályozása után csatornázással elvezették a belvizeket, minden eke alá került, úgy, hogy már pl. Torontálmegyében, kivéve az alsó dunai öblözeteket, kevés a szántásra alkalmas és még fel nem tört föld. Ebből természetesen következik, hogy a repceüzemelés is tetemesen megfogyott, mert hiába! ha még oly ész- és czélszerűen javítsuk is földjeinket, mély szántás, ugar, istálló- és műtrágyával még se leszünk képesek a földet ősi állapotába vissza állítani.

Tudom, hogy ezen állításomat sokan erős

kritika alá veszik és sajnálnak elmaradottságom miatt, de azért megmaradok mellette, ha bármit is beszélnek.

Tény, hogy utolsó időben évről-évre kevesebb a repce. Én ezen körülményt az új föld hiányának tudom be.

A divatból kiment repce helyett egy oly növényről kellett gondoskodni és ezt megtalálták a lenben, mely alkalmas arra, hogyha nem is helyettesíti, de legalább pótolja amazt. Óriási előnye a lennek, hogy először nem augusztus-szeptember hóban vetik, midőn a mezei gazda azt sem tudja, hogy mily mezei munkát végezzen előbb; hanem vetik április havában, midőn a többi tavaszi vetéssel már elkészült, esetleg a tavaszi vetésből elkésett földekbe. Második szinten nem megvetendő előnye, hogy a tél fagyja és a bolhák nem bántják, sőt a tavaszi fagyok, illetve dér sem árt neki sokat. De előnyös azért is, mert habár a sovány földet nem szereti, még sem kíván oly friss törésű földet, mint a repce. Arra nézve sem áll messze a repce mögött, termésre nézve pedig nincs is oly hozama, mint a repcének, de termést ad minden évben és az 5-10 évi átlaga megüti a repcét.

Sok gazdától hallottam már, hogy szidta a lent, mert nagyon meghuzza a földet. Ezen vad részben igaz. Annait azonban tapasztalatból tudok, hogy ha meghuzza is a földet, meg is tisztítja minden gyomtól, mert lenben legfeljebb vad repcét láttam, ezt is csak igen nedves évben. Ha azonban a lent nem a magja, hanem a szára miatt vetjük, t. i. a lent nem engedjük magba menni, hanem előbb nyűjjük, akkor az a bizonyos földmeghuzás igen csekély.

Nem akarom itt az egész nyüvés procedurát leírni, hanem egy oly eljárást ismertetek, a melynel egy rókaról két bört lehet nyuzni. Az 1891. évi temesvári kiállításon megismerkedtem a szegedi kender- és lenipartársulat érdemes igazgatójával. Ezen úrral beszélgettem a len- és kendertermelésről. Ő előadta, hogy mennyire előnyösebb a lent nem magnak, hanem fonatnak nevelni, először több a jövedelem, másodsor nem nyuzza úgy a földet. Az ő társulata jó áron megveszi a nyűtt, csomóba kötött és így megszáritott lent. Említette is az árakat, melyre azonban már nem emlékszem, a kit érdekel, megtudakozhatja. Igen tisztességes árai vannak, arra emlékszem.

Én azután említettem neki, hogy nekem is van néhány hold lenem, de azt sajnálatomra már nem nyüvethetem, mert már magban van. Ő aztán felvilágosított, hogy az legkevésbé sem baj. Ők megveszik az oly lenkórót is, mely magot is adott, csak hogy a magot nem szabad egészen megérni hagyni, hanem a mint a mag kezd szürkülni és a levelek sárgulni, nyüvetni kell a lent, csomókba (karvastagságu) kötni, azután 5-6 csomót felállítva egymásra támasztani és ha megszáradt, kicsépelni. Én 2 holddal 1891. évben kísérletet tettem és nem volt okom megbánni; mert a mag igen szép olajos volt és a kórót is kaptam a szegedi kender- és lenipartársulattól szép pénzt. Magnak persze nem lett volna olyan jó a mag, mint a teljesen érett, de olajnak legalább olyan, ha nem jobb. A költségeket nem jegyeztem fel sajnálatomra, de mert a nyüvést és cséplést gyerekek végezhetik, nem tetemes. A kórót, ha a lent arattatom és csépltetem fűtésnél egyébre nem használhatom, ez pedig igen keveset ér. Az általam leírt módon kezelt lenkóróért a szegedi társulat fizet q-ként 2 frt 50 krt, esetleg ha a kóró szép, többet is. A magba nem ment lenkóróért aránytalanul többet fizet, de akkor nincs mag. Mindkét esetben a nyüvés igen előnyös a földnek, mert fel-lazítja, az a kevés gyökér ugys csekély trágyát reprezentál.

A ki tehát a lent magjáért veti, igen helyesen cselekszik, ha a vetőmagnak szánt quantum kivételével, a többitől 2 bört igyekszik nyuzni.

Dr. M. O.

Sörfőzés és árpatermelés.

A filoxera-forradalomnak végső következményei tulajdonképpen csak most kezdenek érvényesülni, mikor a pinczék régi borkészlete rohamosan fogy a nélkül, hogy az új telepítésű szőlők terméke azt kipótolhatná. Az olasz és a müborok már sok kárt okoztak a magyar közgazdaságnak és most ismét fenyeget olyan veszély, a mely ugyan nincs szoros összeköttetésben a borászattal, de hatással van egy más termelési águnkra és pedig a sörráparára. Az elajta árpa termelése utóbbi időben már nálunk is emelkedni kezdett, de nagyobb jelentőséget adott neki az, hogy a termelt mennyiségnek igen tekintélyes része exportra került és kivált Angliában igen kedvező piacra talált. Habár az ebbeli exportunknak már egy alkalommal némi akadály is mutatkozott (t. i. az angol sörgyárosok kifogásolták, hogy a magyar árpa zsiszikes és sok ezer métermáza vissza is lett utasítva), a kivitt mennyiség mégis kedvezően emelkedett. Most azonban ismét egy újabb fenyegetésről veszünk hírt, mely — ha szabad e szót használunk — a „műsör” főzésnek nagyobb fellendülését okozza.

Angliában igen nagy a panasz, hogy ott tiszta sört igen nehéz kapni, a miből nemcsak a honi árpatermelőkre, de a fogyasztó közönségre is nagy kár hárul. A Gambrinus hívei most határozott állást kezdenek foglalni és nem hajlandók többé tűrni, hogy a sörfőzők a sörfőzésnél az árpamalátát cukorral, kukorica- vagy rzs-malátával, vagy mással helyettesítsék és az ilyen módon gyártott levét nekik drága pénzen árulják. Az angol serfőző napjainkban 162-44 liter (36 gallonos) sör hordóját nagyban — a honi pénzünkre átszámítva — 20 frt 26 krjával árulja, holott neki e mennyiség, ha gyártásához tiszta árpamalátát használna, csak 9 frt 57 krba kerülne! És most, ha ő ebben is az árpamalátát más és pedig természetesen olcsóbb anyaggal helyettesíti, könnyen elképzelhető, milyen óriási haszna van abból. De tovább. Az árpamalátával készült sör nagy tápláló erővel bír, míg cukorral, vagy más anyaggal főtt sörnek a tápláló anyagok rovására igen nagy alkoholtartalma van, de azért az angol sörfőző ezt az így előállított sört csak úgy bocsátja áruba, mintha árpával volna készítve. Mar pedig ez az eljárás kétszeres sérelemmel jár, mert nemcsak hogy a sört ivó fogyasztó olyan minőségű sörért fizet, a minőt az elarusító nem ad neki és másodsor az árpatermelő veszít egy helyet, a hol eddig termékét értékesíthette.

Hogy ezen a méltánytalan helyzetben segítsünk, az árpatermelők, szövetkezve a fogyasztókkal követelik, hogy ez az ügy törvény útján rendeztesse, mely törvény elfogja rendelni, hogy minden sörgyáros köteles mindig részletezve bejelenteni, minő anyagokat használt a gyártott árucikkénél, különösen ki kell mutatnia, mennyi árpa-malátát, más gabonaneműt, vagy cukrot használt el. Ez a kötelezettség nem ró új terhet a sörgyárosra, mert a törvény ezen kívánalmainak megfelelően ő gyárának jelenlegi berendezésénél. A fogyasztó pedig tudni fogja, mit kap és ahhoz képest módjában lesz választani olyan árut, minőt ő jónak tart és megrendelni akar.

Mint látjuk, a törvény nem imperatív, nem parancsolja, hogy a gyáros árpa-malátát használjon és nem tiltja, hogy cukrot ne használjon. Ez ne lepjen meg bennünket: ez az angol szabad szellemnek a folyománya, a mely feltételezi, hogy kinek-kinek maradjon a szabad elhatározási joga. Ezzel szemben látjuk, hogy a fogyasztónak megmarad a választás a között, a mi neki tetszik, tehát árpás sör, vagy szesz sör között.

Ezzel a törvényes intézkedéssel el lesz érhető, először az árpának magasabb ára, nagyobb piacza lesz, másodsor, hogy az a bizó marhaállományt emelni fogja és végre hogy kapható lesz tiszta, tápláló és egészséges sör is!

A magyar árpatermelő tehát csak sikert kívánhat ennek a mozgalomnak, mert — ha

távol is tőlünk — az angol árpapiacz újabb fellendülése csak növelheti az exportunkat.

Hazai viszonyainkra nézve ilyen törvényes intézkedések megtétele és a sörgyárosok megrendszabályozása még nem igen mutatkozik kívánatosnak, mert az árpa malátának más anyagokkal való helyettesítése nem volna előnyös rájuk nézve és így tehát a saját érdekükből sem gondolnak rája. —j.

A föld felületének befolyása a zivatarokra és jégesőkre.

Azon körülmény, hogy a folyamok, általában nagyobb víztömegek és a hegyek a zivatar mintegy magukhoz vonzák, tudományos megokolásával együtt már régebben ismeretes.

A zivatar keletkezéséhez általában a legvégnek egy bizonyos lecsapódása, sűrűsödése, depressziója szükséges, a mely ha létrejön, a mélyebben fekvő levegő minden oldalról a gócpont felé áramlik, hol ezen különböző oldalról jövő áramok egymást rézsut irányban érintik. Ha most ez a gócpont, a zivatar magva, véletlenül valamely hegylánc közelében keletkezik, akkor azon légáramok, melyek a hegylánc felől oldalról iparkodnak a gócpont felé, ezen hegylánc által fel lesznek tartva, míg a másik oldalról akadálytalanul tudulhatnak az áramlatok a gócpont felé. Ennek következménye az, hogy a gócpont, vagyis a zivatar fokozott gyorsasággal lesz a hegyek felé terelve s mintegy odaszorítva. Ha azonban a hegyeken át átvonul a zivatar, akkor ismét az ellenkező oldalról jövő légáramok, melyeket eddig a hegylánc feltartott, érvényesítik hatásukat és terelik vissza ismét a zivatart a hegyekhez, úgy hogy az hosszabb időn át marad a hegyekhez kötve. Más-ként alakulnak a viszonyok, ha a zivatar nagyobb víztömegek, folyamok fölött vonul végig. Itt a víz fölött levő levegő lehülése következtében egy lefelé szálló légáram keletkezik, mely a fe szálló légáramot a zivatar területén többé-kevésbé egyensúlyozza illetve hatását, hogy t. i. a zivatart a víz felül elhajtja, gyengíti. Újabb megfigyelések szerint részben hasonló, de részben eltérő befolyása van a föld felületének a jégesőre. Erre nézve érdekes megfigyeléseket tett Prohaska, három hatalmas jégeső alkalmával, melyek két órai idő alatt vonultak el Grác város felett. E jégzivatarok irányára a föld felületének nem volt befolyása, mert nagy kiterjedésű vidékeken keresztül majdnem teljesen egyenes irányban vonult keresztül. Egészen más-kép volt ez a zivatar haladásának gyorsaságával, hol már szembeszökően észrevehető volt a föld felületének befolyása, a mennyiben a hegyek fölött az átlagos gyorsaság óránként csak 35 kilométer volt, míg a sík és dombos vidékek felett óránként átlag 49 kilométer gyorsasággal rohant át a zivatar. Különösen feltűnő volt az a körülmény is, hogy az első zivatarból lejtött jég éppen nem birt befolyással a második zivatar utjára, noha ugyanolyan hatással kell bírnia mint a nagy víztömegnek; éppígy ugyan-csak azon utat követte a harmadik zivatar is, melyen az első kettő ment végig, a nélkül, hogy a nagy kiterjedésű jéggel borított területek befolyással lettek volna a zivatar irányára. S.

Kérdések a gyakorlat köréből.

388. k. Takarmányrépa levelet szándékoznak lekupolni, az e műveletnél szükséges eljárásokat bizton nem tudván, kérem tisztelt gazdátársaimat, kik ezen módon repalevelel takarmányt készítettek, eljárásukat velem e rovatban közölni sziveskedjenek. Kezdő gazda.

389. k. α) Milyen körülmények között használható a kettős eke, használható-e a mély répa alá való szántásra és trágya leszántására?

β) Kettős eke használatánál nem gazosodnak-e el a földek? Negro.

376. f. A magtengerinek és a takarmányrépának legmegfelelőbb és legajánlatosabb sor-

távolságát nem lehet egy meghatározott számban kifejezni, mert az, mint mindenféle egyéb kultúr-növénynél is igen számos körülménytől függ. — Azon számok, a melyeket a növénytermelési könyvek, gazdasági naptárak mint megfelelőket mondanak, széles határok között ingadoznak és a gazda dolga a fennforgó viszonyok számbavételével a legmegfelelőbbet kiválasztani.

Igen számos kísérlet bizonyítja, hogy minden növényfeleségnek meg van a terület optimuma, az az különben egyforma körülmények között, bizonyos sor és sorbani távolságnál terem egy adott területen legtöbbet. Sűrűbb ültetésnél apad a termés mennyisége és különösen a minősége. Ritkább ültetésnél — egy bizonyos határig — apad a mennyiség, de javul a minőség, a miből az következik, hogy a legnagyobb és a legszebb minőségű termést nem lehet egy és ugyanazon növény-távolságnál elérni. — Ezt a körülményt a gyakorlatban még nagyon kevésbé veszik figyelembe, mert különben a jövőre szükséges vetőmagot más sortávolságnál természetesen mint a feletetésre vagy eladásra szántat. A vetőmagtermelésnél arra kell törekedni, hogy minél jobb minőségű magot állítsunk elé, ha mindjárt a termés mennyiségének a rovására is, mert csak az esetben remélhetjük, hogy a termelt feleség jó tulajdonságai megmaradnak esetleg még javulnak, hogy a mag degenerálása nem következik be oly gyorsan, mint azt igen sok helyütt, a hol idegen magot hozatnak, tapasztalják. A feletetésre vagy eladásra termelt magnál azonban nem szabad a minőséget egyedül figyelembe venni, hanem arra kell törekedni, hogy megfelelő minőség mellett elérjük a termésmaximumot.

A növényeknek területoptimuma vagyis a legmegfelelőbb sor és sorközötti távolság változik a klíma, talaj, trágyaállapot, féleség, a vetés ideje, a mag minősége stb. szerint. A magtengerinek legmegfelelőbb sortávolság 30—120 cm között változhat, a takarmányrépáé 45—75 cm. között. A gazda a saját viszonyai között legjobban megfelelő sortávolságot tudhat meg, ha a tengeri- vagy répatáblán 6 parcellát hasít ki, az 1. és 4. iket az eddig szokásos, a 2-ik és 5. iket 10—15 emmel szélesebb, a 3-ik és 6-ik parcellát 10—15 emmel szűkebb sorokba veti és meghatározza a termést parcellánként.

Ezen nem sok fáradsággal járó kísérlet igen jó utmutatást nyújthat és az ily módon kipuhított legmegfelelőbb sortávolságnál esetleg tetemesen nagyobb lehet a termés. Cserháti.

389. f. A kettős eke nézetem szerint könnyebb talajokon alkalmazható; igen kötött, nehéz talajoknál, miután az igásjóságnak egyöntetű huzása nem egészen valószínű, nézetem szerint mellőzendő volna szemben azon megtakarítással is, hogy egy emberrel kevesebb kívántatik ahhoz, hogy két eke legyen munkában, különösen ott van jogosultsága a kettős eke, a hol az ökrökkel banni tudó napszamosokban hiány van, mert kevés gazdaság van úgy felszerelve, hogy minden pár ökörre bérescselédet tudjon tartani.

A Schlick-féle kettős ekével 18—20 cm. között bátran lehet szántani, főleg a magasabb ekenyakkal bírókkal. Ily mély szántás pedig rendszeres körülmények közt megfelelő és inkább használok répa alá való szántás alkalmával altalaj-turó ekét, hogy ezáltal az altalajt meglazítsam, mint egy mélyebben járó egyes ekét, mert így kevesebb vad földet hozok a felszínre. És ha a kettős eke után egy altalaj-turó ekét bocsátok, már ezáltal is oly előnyben részesítem a répa-növényt, hogy az sokkal magasabb termést fog nyújtani. — A kettős eke trágya leszántására is használható, mindig értve ezalatt a magas eke-fejű kettős ekéket és ha csak túl hosszú szalmás trágya nem hordatik ki, lehet mondani, még szebb munkát végez mint az egyes eke.

A mi végül a földeknek elgazosodását illeti, szóba sem jöhet, mert a kettős eke oly tökéletesen fordít, hogy ez irányban semmi kívánni valót nem hagy fenn.

Gazdaságomban már hat év óta folyton

kettős ekéket használók és egyáltalán gazosodásról szó sincsen.

Természetesen, midőn oly szárazság van, hogy az egyes ekét is alig lehet a földbe bele hozni, akkor kettős ekével, négy ökörral nehéz szántani, de ha egyáltalában a föld megszátható, hat ökörral a kettős eke is működésbe hozható s még akkor is szemben az egyes ekével, egy pár ökörmegtakarítás érhető el.

Hátrány azonban kettős ekéknél, hogy a rudas ökrök hatosban jobban vétetnek igénybe.

Egy jól beállított kettős eke nézetem szerint mindenkor versenyez az egyes eke munkájával.

C. C.

Irodalom.

A pécsi kereskedelmi és iparkamarának jelentése.

A kerületét képező Baranya, Somogy és Tolnamegyének, továbbá Pécs szab. kir. város-

kapcsolatban a múlt évben lépvén életbe, eredménye már némileg meghatározható.

Sajnos, hogy a többi kamarai jelentések e pontra nem térnek ki, melynek méltatása pedig az orosz és román kereskedelmi szerződések hangoztatásakor nem csekély szolgálatára lehetett volna az irányadó köröknek.

«A Belgiummal, Svájcjal, Német- és Olaszországgal kötött kereskedelmi- és vámszerződésekhez fűzött remények, mondja a jelentés, a múlt évben legalább nem teljesültek. Ellenkezőleg úgy látjuk, hogy főleg Németország e szerződés alapján hozzánk való bevitelét ipari cikkekben, különösen pedig fegyvertárgyakban jelentékenyen emelte, a miért terméneink és állataink oda való kivitelének aránylag csekély emelkedésében vajmi csekély kárpótlást találhatunk. Ime egy mindenesetre a helyzetet alaposan mérlegelni tudó testület lesújtó véleménye az annyi előnyt kitalátásba helyezett kereskedelmi- és vámszerződésekkel szemben. Nem akarunk egy év eredményéből

kat. hold szőlőterülettel Magyarország összes szőlőterületének egyötödét képviselték, elképzelhető tehát már ez egy körülményből is, hogy micsoda óriási fontosságu volt itt a szőlőművelés. Sajnos, hogy csak volt, mert a szó őterület 90%-ka elpusztulván, a kamarai kerület, mely a világ borkereskedőinek volt eddig találkozója, megszűnt bortermelésünk emporiumja lenni.

Mi természetesebb az így végleg eltűnt 12—15 millió forint évi jövedelemmel szemben, mint-hogy a kivándorlás rohamosan emelkedik ép a kerület legszorgalmasabb s legmunkásabb osztályánál, legtöbbnyire Szlavóniában keresve menekülést, hol vagyonuk kicsike romjain legalább a mindennapi kenyeret biztosíthatják anyagi gondot nem ismert családjuknak.

Midőn a védekezés ügyében történt eddigi kormányintézkedéseket bírálja a jelentés, oly konkluzióra jut, mely a mi, eddig ez ügyben elfoglalt álláspontunkkal teljesen megegyezik.

«A szegényebb sorsu, a középosztály és a

22. ábra. Kisbér őcsese 16 éves, telivér állami pejesödör, ap. Buccaneer, any. Mineral. (Lásd «Kis-Bér «őreg urai» cikket a 60. (191) számban.)

nak általános gazdasági, kereskedelmi ipari és forgalmi viszonyairól az 1892. évben.

Rég tett egy hivatalos színezetű jelentés oly kellemes benyomást reám, mint ép a jelen ismeretendő. Kereskedelmi kamaráink jelentéseinek legtöbbje helyi bajok konstataálásával bibelődve, ellapul s száraz statisztikai adatoknál alig szolgálat egyebet. Annál inkább jól esik látnunk, hogy a pécsi kereskedelmi kamara jelentése megszerkesztésénél egy magasabb álláspontot foglal el, honnan a kamarai kerület felett lezajlott egy év eseményei, összefüggésben az egész ország közgazdasági érdekeit érintő ügyekkel, sokkal alaposabban ítelhetők és sokkal világosabban tüntethetők fel, mintsem hogyha csupán saját kerületük kis udvarán tekintve körül, hozzák meg a kereskedelmi kormányt sokban irányító véleményüket.

Az általános közgazdasági helyzet vázolásánál foglalkozik a jelentés a német kereskedelmi szerződéssel, mely az olasz, svájci és belgával

ítelve pálcát törni egy évtizedre szóló alkotás felett, de e memento eléggé fontos körülmény arra, hogy a jövő fejleményeket úgy a kormány, mint többi kamaráink is a pécsihez hasonlólag figyelemre méltassák.

Nagyon igazolt s jogos a kamara kitörése, midőn a törvényhozó testületben duló meddő pártharcok felett sajnálkozik, melyek nemcsak a parlament tekintélyét ássák alá, hanem a dolgok természetes menete elé ezer mesterséges akadályt és gáncsot vetve, a törvényhozó testület tevékenységét megbénítják.

Ugyanaz a hang, ugyan az az elégedetlenség, mely oly sokszor fakasztotta keserű kitörésekre lapunkat is, a törvényhozás meddősége felett, jól esik tudnunk, hogy véleményünkkel nem állunk egyedül.

Legszébb s legtöbbet mondó része a jelentésnek, a mely a filloxeravészszel és annak következménye a kivándorlással foglalkozik.

Baranya-, Somogy- és Tolnamegyék 107,519

hivatásszerű szőlőbirtokosért eddig kevés történt, ugymond és épen ez az osztály az, a melynek léte kérdésessé vált, épen ezt az osztályt kell a legerőteljesebben támogatni stb.»

Ép ez az az osztály, melynek érdekében semmi sem történik, nemcsak ép a fillox-*ra* elleni védekezés ügyében, de minden egyéb más téren. S ez természetes is. A kis ember érdekeit nem képviseli s nem védi senki, maga meg erre egymagában képtelen. Az államháztartásban érvényesül leginkább a cape-rape elve, a hol bizony annak jut a koncz, a ki legközelebb áll a tüzhelyhez s leghangosabban érvényesíti magát.

Érvényesítsük a kis erőket, összesítéssel növelve nagygyá s nincs országos veszedelem, melylyel játszva ne küzdenénk meg.

Csak örömmel konstataálható különben a jelentés nyomán, hogy a szőlők rekonstrukciója, bár a vállalkozási szellem még vajmi csekély, mind nagyobb arányokat ölt s a múlt évben már 98 közcélú amerikai telep állott a közönség rendelkezésére.

Nem hagyhatjuk említés nélkül a Balaton menti telepítéseket sem, melyek bár kis térre s más megye lakosságára szorítkoznak az immunis homokterületek kihasználásánál, mint uttörők hatnak közre.

Sok kárt okozott a kamara területén a peronospora s itt újra találkozunk nézetünk a kamaraéval, midőn hivatkozva a külföldi példákra s nálunk is életben lévő hasonló esetekre, a kötelező permetezés mellett foglal állást.

Érdekes a jelentés ama részre is, mely az olasz borokkal foglalkozik, midőn elismeri, hogy minőségileg általában véve jelesek, de a magyar fogyasztó izlésének nem felelnek meg.

Állást foglal azután a jelentés a borkereskedelemben a sulymérték behozatala mellett, az új regále- és fogyasztási adó-törvény s műbortörvény ellen, mely nézet helyességének bírálata messze vezetne s nem jelen ismertetés keretében való.

gozott áruk forgalma, így mindenek fölött az állatkereskedelem. Jól kelt a szarvasmarha, a ló, de különösen a sertés s itt csak örömmel konstatalhatjuk, hogy az amerikai sertésversenyt sokkal tragikusabban fogtuk fel annak idején, mint az tenyleg bevált, mert sertéskivitelünk nem hogy csökkent volna, hanem a múlt évben csak magában Kőbányán 159,917 darabbal magasabb volt Németország felé, mint az előző évben. A kamara területén pedig a kivitel oly arányokat öltött, mint eddig soha, kár, hogy az árak nem teljesen megfelelők a rendkívül sok kész áru miatt.

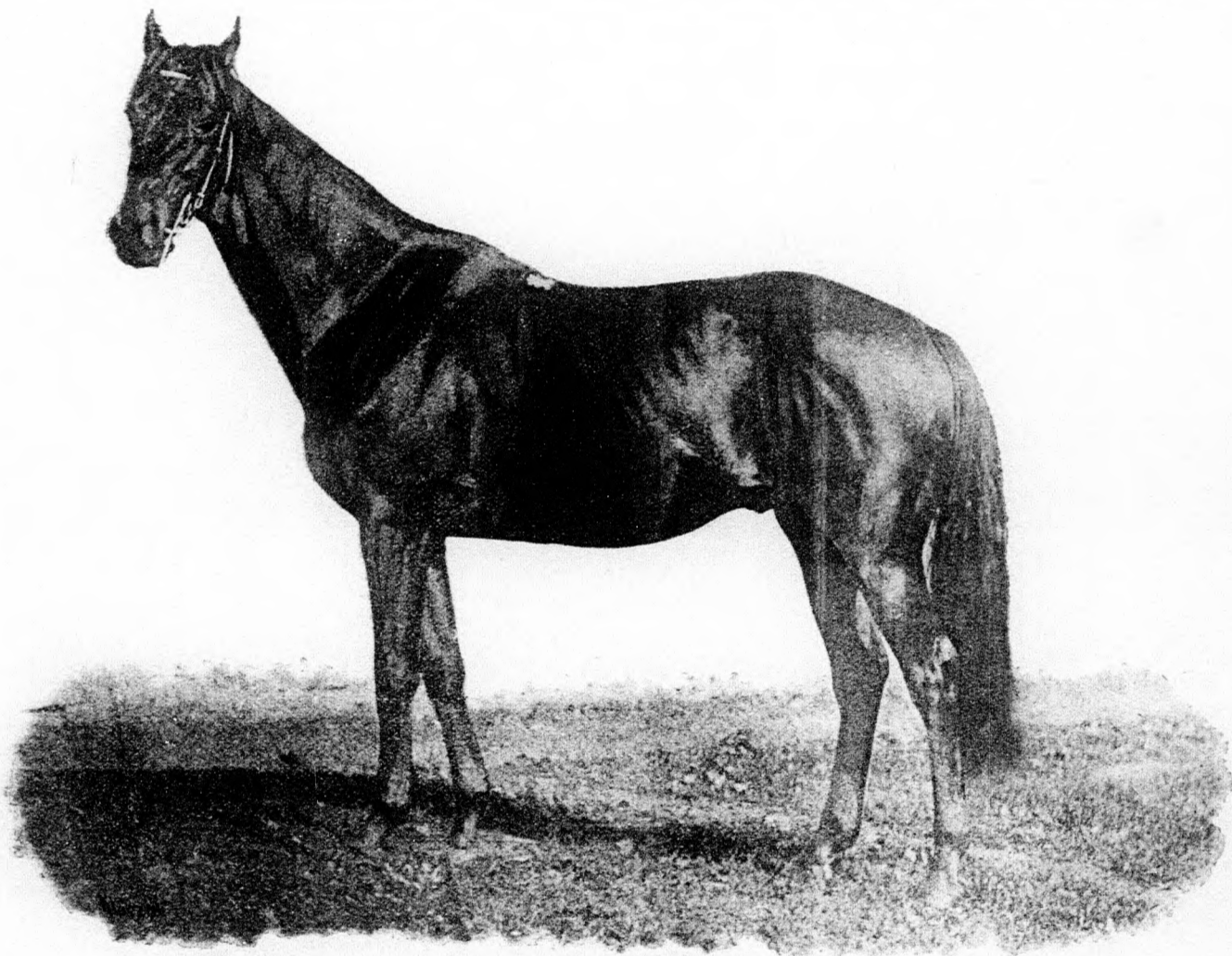
E nagy kivitel különben abban leli valószínűleg magyarázatát, hogy a németek az amerikai sertésverseny beocsátásánál nagyobb rigorozítással járnak el, több borsókás és különösen trichinás sertésverseny-küldemény felmerülése óta, a mint kezdetben tették bizva az amerikaiak oly fennen kidicsért hivatalos vizsgálatában.

Szép fellendülést mutat az ipar is a kamara

A besztercebányai kereskedelmi és iparkamara jelentése.

Árva, Bars, Hont, Liptó, Nógrád és Zólyom vármegyék továbbá Selmec-Bélabánya szab. kir. város közgazdasági viszonyait írja le 1892-ben.

Legelői is a gazdasági növények termelésével foglalkozván, konstatalja, hogy az 1892-ik évi termési eredmény a megelőző évinél sokkal jobbnak mondható. A kamara területének 50%-jében gabonafélék termeltek. Ezekből első helyen az őszi buza van képviselve 98,577 hektárral; legjobban fizetett Zólyom vármegyében 18 12 hektárral, legkevésbé Liptó vármegyében 5 22 hektárral hektáronként. Legjobban sikerült az őszi rozs, még pedig Hont vármegyében 13 95 hektárral, míg Árva vármegyében csak 8 69 hektárral hektáronként. Közepes volt a tavasziárpa termés is, 74 663 hektáron, hektáronként átlag 13 hectoliter eredménnyel. A kapások átlag gyenge termést adtak; a takarmányhozam legsilányabb Árva és

23. ábra. Pásztor 12 éves, telivér állami csődör, ap. Cannuscin, any. Lady Patroness.)
Lásd «Kis-Bér «öreg urai» cikket a 60. (191) számban.)

A múlt év a gabonakereskedelem terén igen válságos volt, mert mint tudjuk a téli 91-ki 11 frtos buzaárak minden átmenet nélkül estek egész 7 frtig, a nélkül, hogy a gabonakereskedők a fenyegető veszteséggel szemben más irányban találhattak volna fedezetet.

A gabonakereskedésnél felhangzó panasz jogosultságát azonban határozottan kétségbe kell vonnunk, mert ama körülmény, hogy a fogyasztó direkt keresi fel a termelési piacot, hogy a termelő az árakat ebből kifolyólag kitarja, holott a fogyasztó leszorítani igyekszik, míg a két ár találkozáskor, a közvetítő kiesik, a mint ezt a kamara területén a gabonakereskedők számának csökkenése mutatja, nem hogy gyászos következményű, sőt örvendetes esemény, mely részben bizonyossága annak is, hogy a monarchia határain túli kivitelünk, mind kisebbé zsugorodik össze.

A nyerstermény-kereskedők csökkenésével szemben örvendetes fellendülést mutat a földol-

területén, a mennyiben a múlt év folyamán 2 nagyobb szeszgyár, egy nagy keményítőgyár, egy nagy sörfőzde, egy gőztéglagyár, egy faárugyár, 2 nagyobb és 32 kisebb gőzmalom alakult.

A hitelüggyel fukarul bán el a jelentés s csak annyit emelhetünk ki a rövid jelentésből, hogy Pécssett 300,000 frt ára jelzálog-kölcsön lett kiutalva 40-50 évi törlesztésre 6% törlesztéssel, mi ily amortizáció mellett, ha takarékpénztáraink magas osztalékot adnak, egy cseppet sem csodálható.

A roszt terméskből kifolyólag a kölcsönök 1 1/2 millió forint emelkedést mutatnak a múlt évvel szemben, a mi eléggé elszomorító.

Kissé talán hosszasan foglalkoztunk e jelentéssel, mint általában szoktuk, de ki jelen sorok elolvasására időt áldozott, bizonynyal osztja nézetünk, hogy méltó volt e jeles s szerkesztőinek diszére való jelentéssel szorosabban foglalkoznunk.

Rubinek Gyula.

Liptó vármegyében, ellenben Zólyom vármegyében közepesen felüli volt. Általában a takarmány-növények elégitették ki legkevésbé a szükségletet, dacára hogy ez az állatállományuk ragályos betegségek által történt megcsappanása folytán a rendszeren aluli mértékre szállott le. Minden tekintetben legmostohább gazd. évet élte át Árva vármegye, legjobb éve volt Liptó-, Zólyom- és Bars vármegyének. A gabonaforgalmi üzletre terve át, a nyomott hangulatú üzletnek azon okát veti fel, hogy a vidéki terménykereskedők nem versenyezhetnek a fővárosiakkal, kik a mérsékelt díjtételek közvetlen elvezetésében vannak. A kimutatásban közölt piaci gabonaárak (a kamara székhelyén) biztos, ugyszólván hullámzás nélküli csökkenése egyenesen rá vall a kamarai terület specifikus, kedvezőtlen piaci konjunkturáira s e tekintetben a kormány támogatott beavatkozását méltán igényelhetné. Tanuságos volna a gabonaforgalmi kimutatást is végig lapozni, de ez hiányzik a jelentésből, bár e részben a kamara a vasutakat felkererte. Az ilyesmi azonban nálunk

nagyon nehezen megy. — A bortermelésnél a szőlők ujjalakitása körül alig jelezhet valami eredményt; a filloxerapszittások utókövetkező képen a bortermés még mindig csökkenő felben van. A gyümölcsster nelesnél, mely a vármegyéknek jelentékeny jövedelmi forrása, a gyümölcsnek aszalás, s borkészítés által való értékesítését illetőleg javaslatokat vet fel.

Az állatállományban a ragadós tüdőlob pusztított, miért is a marhakereskedés pangott. E helyen a kamara kívánalma igen helyesen a *havasi legelők rendezése, illetve létesítésében kulminál*. Kívánatosnak jelzi továbbá a megyei szabályrendeletek megalkotását, melyek a tenyésztőt nehezebb apaállatok beszerzésére köteleznék.

A lótenyésztés ujjában figyelembe kezd részesülni; előmozdítani vélné ezt fedállomások berendezése által. Juhok a múlt évben nagyobb mérvben vitettek be a kamarai területre; a magas marhabúsárok következtében a sertés-tenyésztés s kereskedés a legkedvezőbb emelkedést mutatja. Állatforgalmi adatokat a kamara kiviteléről a jelentésben nem birunk. Az állati termények termelése s az azokkal való kereskedést illetőleg a múlt évihez képest nagyobb változást csak a nyersbőrkereskedésnél regisztrál, mely a kolera következtében hehözött egészségi óvintézkedések által érzékenyen csökkentett.

Behatóbban foglalkozik ezek után az iparviszonyokkal. Felpanaszolja a kézműipar hanyatlását a külföldi gyárak tulprodukcziója folytán. A gyári termelés elnyomó versenyével szemben csakis erélyes törvényes eszközökkel tartja a kézműipart a végenyészettől megóvhatónak. Az 1890. XIII. t. cz. jótékony hatásként a kamarai területen 1892-ben 3 új gyár létesült. Örvedetes felüldülést konstatal a fémtermelés terén, mely által a lefolyt évben 2532.226 forint értékű különféle fémeket adott át a közforgalomnak. Általában az ipartermelés és ipari cikkek gyártásáról kedvező képet nyerünk.

A bank- és hitelügyi fejezetében a hitelügyi forgalommal számol be, mely által, mint a jelentés említi, a hitelügyek kielégítést nyertek. Csak hogy milyen áron! Már a szegedi kereskedelmi és iparkamara jelentésének ismertetésekor reá mutattunk ama magas nyereségre, melyre takarékpénztáraink dolgoznak. Sokkal ijesztőbb azonban a kép, melyet a jelen kamarai jelentés tár elénk. Mert a míg a szegedi kamara területén a számos segély- és takarékszövetkezet mintegy szabályozólag hat a pénzpiacra, addig a szövetkezeteknek majdnem teljes hiányában a takarékpénztárok teljesen szabadjára dolgozhatnak. A kamara területén 37 kisebb-nagyobb pénzintézet segít az apró-cseprő ember pénzavarán, melyekből 4, 5—10°/_o-ot, 10, 10—15°/_o-ot, 9, 15—20°/_o-ot, 8, 20—25°/_o-ot, 3, 30—40°/_o-ot, 1, 60°/_o-ot s 2, 80°/_o-ot jövedelmezett részvényitökéje után. Alig helyesíthető ezek nyomán eléggé a kamara azon szándéka, melylyel a szövetkezés eszméjét saját működése által is gyakorlatba átvinni célozza. A közlekedési ügyek sok kívánni valót hagynak hátra, azonban a tervben levő vasuti építkezések e részben nagyban javítólag kívánnak hatni. A kamara itt főleg a Beszterce-Bánya-Rozsahegy (Alsó-Kubini) vonal kiépítésének szükségét hangoztatja, mely tényleg igen megérett kívánságnak jelezhető.

A jelentés folyamán több életrevaló eszmét s javaslatot vet fel a kamara, melyekkel e szűk helyen tüzetesebben nem foglalkozhatunk, melyek azonban a kamara elágazó figyelméről s munkálkodásáról adnak bizonyítékot s a jelentést igen tanulságossá teszik. *Buday Barna.*

Vegyesek.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Közlemények az orsz. magy. gazd. egyesület köréből	149
(Felhívás az O. m. g. e. tagjaihoz.)	
Mezőgazdasági tankönyv-rodalmunk	150
A dunai hajózás. <i>Gömör Lajos</i>	150
Néhány szó a lentermelésről. <i>Dr. M. Ö.</i>	151
Sörfőzés és árpatermelés	151
A föld felületének befolyása a zivatarokra és jég-esőkre	151

Kérdések a gyakorlat köréből	151
A magtengernek és a takarmányrépának legmegfelelőbb és legajánlatosabb sortávolsága. <i>Cserháti</i>	151
A kettős e. e. <i>C. C.</i>	151
Irodalom	152
A pécsi kereskedelmi és iparkamarának jelentése. <i>Rubinek Gyula.</i> — A besztercebányai kereskedelmi és iparkamara jelentése. <i>Bud y Barna.</i>	
Vegyesek	154
Személy hírek. — Elhunytak. — Kivonat a hivatalos lapból. — A termésbecslések. — Uj utasítás az aratási eredmények felvétele tárgyában. — Közgazdasági irodalmi pályázat. — A vámháloru Orosz- és Németország között megnyitott. — A mezőgazdasággal és erdőszettel foglalkozók nyugdíjintézetének igazgatósága. — Marhavész mindenféle. — Állatkállítás Répcze-Szt.-Györgyön. — A Répcze-Szt.-György és vidéke gazdákora. — Az Andrássy grófok. — A telekkönyv reformja. — Uj berendezések a marhavásártéren.	
Kereskedelem és tőzsde	156
Budapesti gabonatőzsde. — Határidők árfolyama. — Elemiczikkek a budapesti heivásáron. — Állatvásárok.	
Szerkesztői és kiadóhivatali üzenetek	156

Figyelmebe ajánljuk olvasóinknak, hogy a „Közlelek” f. évi első felévfolyama díszesen bekötve (1000 oldal) 6 forintért, díszes bekötési táblák 1 frtért, egyes számok 20 krért kaphatók.

Személy hírek. Képviselő jogfanácsos. Gróf Schönborn buckheim Ervin a munkacsí és szentmiklósi hitbizományi uradalmi jogügyi igazgatóságának vezetésére jogtanácsosul a kerület szabadalvűpárti orsz. képviselőjét, *Nedeczey Jánost* hívta meg, ki azt képviselői állásának tartatása mellett elfogadta. Gróf Schönborn az év leg-nagyobb részét Bécsben töltvén, mintegy 35 négyszög-méterföldnyi uradalmait hivatalnokai által kormányoztatja s így tehát szép hivatás vár az új jogtanácsosra. — *Deutsch Sándor* kisteleki földbirtokos eljegyezte *Blau Simon* alsó-dabasi földbirtóló leányát *Lujzát*.

Elhunytak: *Müller Péter*, a Bácska egyik legügyesebb méhesze, *Jofejü István*, a veszprémi káptalan uradalmi tisztartója. — *Gruber Vilmos* a toponári uradalom nyugalmazott gazdatiszje. — *Dabronyi Cseh László* Sümegen. Urai *Uray Gyula* báró, surányi földbirtokos Surányban. *Ambrózy Mihály* királyi ügyész Nyiregyházán.

Kivonat a hivatalos lapból. Lépene 123 k. 283 u. Vesztség 119 k. 129 u. Takonykór és bőrféreg 157 k. 240 u. Száj- és körömfájás 105 k. 603 u. 10 k. 27 u. Ragadós tüdőlob 85 k. 252 u. Himlő 9 k. 19. u. Tenyészbenáság és hólyagos kiütés 13 k. 73 u. Rühkór 70 k. 200 u. Sertésorbanás 238 k. 2174 u.

A termésbecslések. A magyar közgazdasági érdekek önzetlen képviselője, a „Pester Lloyd“, ujjab tanubizonyosságát adta annak, hogy mennyire szívén viseli a haza érdekeit akkor, midőn azok összeütközésbe jönnek az ő általa képviselt osztály érdekeivel. A német „Nationalzeitung“ egyik közelmúlt számában utalva arra, hogy Magyarországon az idei száraz tavasz folyamán sok buzát kiszántani kényszerültek, az ország össztermése — daczára, hogy a megmaradt buzák általában jó termést adnak — a középben alul marad. A valónak megfelelő hír természetesen következménye lett volna, hogy a berlini tőzsdén a buza ára emelkedik. Node nem azért van „Pester Lloyd“-unk, hogy ez a gabonaközvetítők érdekeivel ellenkező, de az ország javát szolgáló hír hitelre találjon s ama hazánkban már rég divó szokást megváltoztassa, hogy a kereskedő olcsón vásároljon, de majd drágán adjon el. Alig, hogy a hír a „Nationalzeitung“-ban megjelent, siet a „Pester Lloyd“ a véleménye szerint teljesen a légből kapott állítást megczafolni, nehogy az általa annyira óhajtott, baisse a gabonaárakban hirtelen hausse irányzattá változzék. A földmivelési miniszterium *közhitelességü* adataira támaszkodva, kimutatja, hogy Magyarországnak az idén buzából is, az

árpa, bab, kukorica és kapásnövényekből meg feltétlenül jóval középben felüli termése lesz. Ha a „Pester Lloyd“-nak egyéb hiteles adatok, mint a földmivelési miniszterium jelentései rendelkezésére nem állanak, ugyan kár volt az abszolút igazság kiderítésének örve alatt a gabonaárak kedvező konstellációja reményétől is megfosztani a magyar gazdát. A „Pester Lloyd“ e hire, mint halljuk, élénken foglalkoztatja a bécsi és a berlini gabonatőzsdét s hogy a gabonaárak alakulására nagyobb hatással nem volt, csakis az időközben Német- és Oroszország között kiütött vámháborúnak köszönhető. Eléggé sajnós, hogy a „Pester Loyd“ ismert czélfatu közleményei a külföldön még közhitelre találnak, különösen persze ha azok a földmivelési miniszterium kimutatásaival vannak fűszerezve, melyek megbízhatóságáról maga a „Pester Loyd“ van legkevésbé meggyőződve, de mert most ép czáfolatul előránthatók, felhasználja azokat, még azon kiegészítéssel, hogy bizonynyal nagyobb lesz a termés, mint azt a földmivelésügyi miniszterium kimutatja. A régi ismert nóta. Aratás idején, midőn a személyes hitel hián megszorult gazdának sok bajlódással keserűen megszolgált kerésményen tul kell adnia, a „Pester Loyd“ a viláért sem mulasztaná el a legrozsásabb színekkel ecsetelni az országszerte kedvező terméskilátásokat, de a mint az eladó készletek java része a közvetítő kezekbe kerül, jön a kiabrándulás, a vidéki tudósítások tele csalódással a jónak vélt s rosszul beütött terméseredmény felől s mind ezt csak azért, hogy most már a fogyasztó befolyásoltassék, újra a közvetítő minél nagyobb anyagi hasznára. Mert a „Pester Loyd“ által méltóan képviselt a termelő és fogyasztó minél busásabb megvámolásából élőködő közvetítő kereskedelem véleménye, mondjuk meggyőződése szerint olyan, mint a szorgalmas méh, mely virágról-virágra közvetíti a termékenyítő himport s mint ez a virágnál a termékenyülésre, ugy a közvetítés a kereskedelemben nélkülözhetlen, elfeledi azonban, hogy a közvetítés ép ugy mint a méh, a himpor alapos megdézsmálása mellett a virágot mézétől is fosztja meg, ez pedig, legalább az előzőnél fölösleges. — a.

Uj utasítás az aratási eredmények felvétele tárgyában. A földmivelésügyi miniszter, az aratási eredmények lehetőleg pontos felvételét elősegítendő, követhető körrendeletet intézett a gazdasági tudósítók és közgazdasági előadókhoz. A gabonaneműek aratási eredményéről a folyó évben is lehetőleg már augusztus hó első felében óhajtván tájékozódni, fölkéretnek az állandó gazdasági tudósítók, hogy az általános érdekeltségre való tekintettel, a mellékelt űrlapon augusztus hó 10-én szakszerűen gyűjtött adatait sziveskedjék feljegyezni és a kimutatást beküldeni. Figyelmeztettettek a tudósítók, hogy az esetben, ha az említett időre működési körzetéről, a

szokásos cséplési eredményekből származó termésátlag-adatokat csakis becslésből merítve és összeállítva küldhetnék fel, ezen körülmény az űrlapon megjegyzendő. — A közgazdasági előadók továbbá ilyenmü értesítést nyertek. Közgazdasági szempontból rendkívül fontos és szükséges, hogy a kalászosok terméseredménye mielőbb kideríttessék és közvéltessék. Ennek keresztülvitele céljából fölkértnék a közgazdasági előadók, hogy az általános érdekeltségre való tekintettel, sziveskedjenek a mellékelt űrlapokat a törvényhatóság területén lakó jelesebb földbirtokosok, illetve gazdák között kiosztani, fölkérvén az illetőket, hogy az űrlapokat a terméseredménynek megfelelő adatokkal töltsék ki s a közgazdasági előadónak, a miniszteriumba való felterjesztés végett, küldjék be. Megjegyzendő, hogy az esetben, ha a kitűzött időig egyes helyeken még nem csépeltek volna, vagyis, ha a terméseredményről átlagos adatok a gyűjtést eszközölő birtokosok rendelkezésére még nem állhatnának és így adataikat csak becslés alapján tüntetnék ki, sziveskedjenek az illető urakat figyelmeztetni, hogy ezen körülményt az űrlapon megjelöljék. A gyűjtött adatok felterjesztésének határideje augusztus hó 10-ke.

Közgazdasági irodalmi pályázat. A hazai haszonbérleti rendszereket tárgyaló munkára gróf Bethlen András földmívelésügyi miniszter 1600 koronát tevő pályadíjat tűzött ki. A részletes pályázati föltételek a „Földmívelési Értesítő” 31., 32. és 33. számában tételnek közzé a földmívelési miniszterium IV/11—12. ügyosztályában, valamint az országos magyar gazdasági egyesületnél is megtekinthetők. A pályaművek tüzetes tervezete 1894. évi február 1-ig jelégés levélkével a földmívelésügyi miniszterhez nyújtandó be. A pályadíjból 400 korona a kidolgozásra elfogadott tervezet szerzőjének kívánatára azonnal, 1200 korona pedig a mű megírása után fog kiadni. A mű a szerző tulajdona marad. Később hozzuk a részletes föltételeket is.

A vámháboru Orosz- és Németország között megnyílt. A német birodalmi szövetség tanács f. évi július hó 28-iki ülésében hozzájárult a javaslatba hozott császári rendelethez, melynek értelmében az Oroszországból érkező árucikkek után 50%-nyi vámpótlék fizetendő. A pótlék leginkább az orosz kiviteli cikkekét sújtja, de nem jó alkalmazásba a finnországi termékeknel. A birodalmi kancellár emlékirata szerint 1891-ben behoztak Oroszországból 578.701.000, kivittek oda 145.336.000 márka értékű árut.

A mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézetének igazgatósága f. hó 27. és 28. ik napjain tartotta Bujanovics Sandor orsz. képviselő elnöke alatt első ülését. A belügyminiszter által jóváhagyott alapszabályok leérkezvén, az intézet igazgatósága teljes buzgósággal hozalátott ugy az intézet belső szervezéséhez, mint a biztosítási üzlet megindításához, melyre nézve az összes előkészítő munkálatok megállapítottán, f. é.

szepember 1 én már a biztosításra jelentkezett tagok díjlefizetésre fel fognak szólíttatni. Az intézeti szervezési munkálatokon kívül az igazgatóság ezen gazdasági fejlődésünkre is kihatással bíró intézet propagálásának s minden rendelkezésre álló eszköz igénybevételével való emelésének egész programját állapította meg, melyhez képest kilátás van arra, hogy az intézet mihamar oly fejlődésnek fog indulhatni, hogy minél szelesebb körökre kiterjesztheti aldásos működését. Az intézet igazgatójává Baranyay István neveztetett ki, ő bizatván meg az iroda s az üzletvitel szervezési teendőivel is. Az igazgatóság aznap küldöttségileg tiszteltet a földmívelési miniszteriumban is, a hol Bethlen miniszter és Miklós államtitkár távollétében Tormay Béla miniszteri tanácsos által fogadtatott, ki a miniszterium részéről a nyugdíjintézet anyagi támogatásban való részesítését biztos kilátásba helyezte.

Marhavész mindenfelé czimvel egy vegyes hír látott mult számunkban napvilágot. A hír tévedésből került a lapba, legalább olyan alakban, mert a «marhavész» alatt egész mást ért a hír, mint a mi félelmetes jelentősége van külföldben e szónak. Állatjárványok mindenfelé, lett volna helyes címe a közleménynek, noha tartalmához is még sok szó fér, lévén ez pusztá másolata egy napilap hírének, a melyek alapossága ilyes dolgokban soha sem megbízható. — a.

Állatkiállítás Répce-Szt.-Györgyön. A «Répce-Szt. György és vidéke gazdaköre» társulva a vas megyei gazd. egyesülettel, aug. 27 én nagyszabású állatkiállítást rendez, melyre nagy az érdeklődés a gazdák körében és nemcsak Vas-, hanem Sopron megye számos községében is, a hol a körnek szintén számos tagja van. 35 díj áll a rendező-bizottság rendelkezésére, köztük első helyen említve a földmívelésügyi nagym. miniszter 200 frtnyi adományát, mely egy sorvető-gép beszerzésére fordítatik és a csoportkiállításnak első díjat fogja képezni. Második díja a csoportkiállításnak a répce-szt.-györgyi uradalom birtokosának Nedved Károlynak 100 arany korona adománya. Egyes állatok díjazására szolgál a kör vagyonából beszerzett Sack-fele ekek és más gazdasági eszközök, továbbá 9 mmázsa mütrágya. A vas megyei gazd. egyesület 100 frtnyi adománya három, két tagu vasborona beszerzésére fordítatott. A nagybirtokosok tenyészállatai diszoklevelek által tüntettetnek ki. E vidéki kiállításon nemcsak a gazdakör társközségei, hanem a vas megyei gazdasági egyesület vezérérőfiái által is képviselve lesz.

A Répce-Szt. György és vidéke gazdaköre aug. 6-án tartja rendes havi gyűlést, melynek tárgyai a következők lesznek: I. Takáts Dénés gazd. akad. hallgató előadása: A családmádé konzerválásáról. II. Rovara Frigyes a kör elnökének előadása: Az aratás utáni teendőkről. III. A kiállítási bizottság jelentése a kiállításra vonatkozólag. IV. Miniszteri leiratok és egyéb levelezések. R.-Szt.-György 1893. jul. 29. Az igazgatóság.

Kulturmérnöki felügyelői kerületek új beosztása. A földmívelési miniszter, kerületi kulturmérnöki hivatalok tervszerű irányítása és működésük kellő ellenőrzése céljából a felügyelői kerületek felállítását ezen hivataloknál is szükségesnek tartván, a következő kerületi beosztást léptette életbe. Az I. kulturmérnöki felügyelői kerületbe tartoznak: az I., II. és VI. kerületi kulturmérnöki hivatalok. A II. kulturmérnöki felügyelői kerületbe tartoznak: a III., IV., V. és VII. kerületi kulturmérnöki hivatalok. A III. kulturmérnöki felügyelői kerületbe tartoznak: a VIII., IX. és X. kerületi kulturmérnöki hivatalok.

Az Andrássy grófok hagyatéka. A budapesti törvényszék e napokban tárgyalta le gróf Andrássy Gyula és gróf Andrássy Manó hagyatéki ügyeit. Gróf Andrássy Gyula összes hagyatéka leltár szerint 1.750.831 forint tesz ki. Ebből az örökösök két fiának Tivadarnak és Gyulának hitbizománya 589.887 forint jut ingatlanokban. A hátralevő hagyatékot két harmadrészben az örökösöknek Tivadar fia. egy harmadrészben Gyula fia kapja. Leánya Ilona, gróf Bathyány

Lajosné örökségképpen 350.000 frt készpénzt kapott. Az özvegy 30.000 forint évi járadékot kap, azonkívül megfelelő lakást a budapesti, tiszadobi és terebesi kastélyokban, valamint különfogatot. — Gróf Andrássy Manó összes hagyatéka 2.441.067 forint. Ebből a grófi elsőszülött-ségi hitbizomány czéljaira 547.822 forint esik. Az örökösök négy leánya közül leánygyikre 415.000 forint jutott, a többi hátralevő vagyon az egyetemes örökösé, gróf Andrássy Gézaé. Az özvegy megkapta 180.000 forintnyi hozományát, ezenfelül 20.000 forint évi járadékot fog huzni elele végeig.

Új berendezések a marhavásártéren. A fővárosi közelemezési bizottság legutóbbi ülésén tárgyalta ama előterjesztést, mely a marhavásártéren életbeléptetendő istállókénszer következtében szükséges új építkezésekre vonatkozik. Az új istállók elkészültével ugyanis a takarmány-szükséglet annyira emelkedni fog, hogy a mostani rendszer mellett semmiesetre sem lehet majd takarmányozni a marhákat. Most ugyanis az istállók padlásaira van berakva a szénadeha a vásártér istállóit kiépítik, 2800 marha ellátásáról kell gondoskodni s azért szükséges olyan takarmányraktárt építeni, a mely legalább egy hétre való takarmányt fogadhat be, azaz mintegy 1200 métermázsát. A bizottmány elvileg kimondta, hogy tűzbiztonsági szempontból ezt a raktárt leginkább a szénavasártéren lehetne fölépíteni, meg pedig nem szilárd szerkezettel, hanem könnyebb modorban, szim alakjában. Fölvivendónak tartják a mérnöki hivatal, hogy a költségvetést és a terveket dolgoztassa ki. Egyben tárgyalta a szénaszállítás árlejtés utján való biztosításának föltételeit. Elhatározták, hogy a föltételek közé fölveszik, hogy csakis préselt szénát lehet szállítani s külön fel fogják hívni a gazdasági egyesületnek, a mezőgazdák szövetségének és a nagyobb uradalmak figyelmét a pályázatra. A szükséglet mintegy évi 25.000 mmázsa. Végül elhatározták, hogy a marhavásártér rendkívüli fejlődésére való tekintettel a vásártér kezelő személynzetét tetemesen meg fogják nagyobbitani.

E hó elején jelent meg az Utmutató, a magyarországi vasutak egyedüli és hivatalos menetrendkönyve legújabb kiadása. Tartalmazza a legújabb személyújszabásokat, valamennyi hazai és külföldi vasutnak legújabb menetrendjeit, posta és gőzhajóárakat, mérsekelt menetárakat, utirányokat, Közép-Európa utjonnan és pontosan kidolgozott vasuti térképét s egyéb hasznos tudnivalókat. Ára 50, postán 60 kr. Csakis az összeg előleges beküldése mellett. Kiadóhivatal: Budapest, Alkotmány-utca 24.

Szárító készülék. A gyümölcs- és veteményértékesítés ama nagy lendülete mellett, melyet az mindentűt vett, hazánkban is szép jövőt biztosít e téren. A legfontosabb eszköz ennek előmozdítására a gyümölcs- és veteményszáritási eljárás. Ezt nagyban elősegíti helyes és könnyen kezelhető szárítási készülék. Ilyenek ajánljak Waas Balint Rajna mellett Geisenheim községben levő gyümölcs- és zöldségszáritásra szolgáló készülék készítésével foglalkozó gyára. E gyár készülékei az idei müncheni ugy az 1892. évben Karlsruhe-ban megtartott gazdasági kiállításra a legmagasabb díjakkal lettek jutalmazva. Könnyű kezelésűek, akár egy a tűzhelyen elhelyezett fazéké, szállításuk helyről-helyre — mi által több háztartás is jutányosan részesül előnyben — kiszolgáltatásuk női erő által, mind oly tulajdonságai a jelzett több fajú készüléknek, mely azt gazdasági háztartásoknak ajánlhatóvá teszi.

Kereskedelem és tőzsde.

Budapesti gabonatőzsde.

Julius 31-iki jegyzések 100 kg.-ként.

Búza	uj	74—75 kil	7.80—7.90	3 óra
Tiszavidék	uj	74—75 kil	7.80—7.90	3 óra
—	»	76—77 »	7.95—8.20	»
—	»	78—79 »	8.25—8.35	»
—	»	80—82 »	8.35—8.40	»
Pestvidéki	uj	74—75 »	7.75—7.85	»
—	»	76—77 »	7.90—8.15	»
—	»	78—79 »	8.20—8.30	»
—	»	80—82 »	8.30—8.35	»
Fehérmegyei uj	uj	74—75 kilós	7.75—7.85	»
—	»	76—77 »	7.90—8.15	»
—	»	78—79 »	8.20—8.30	»
—	»	80—82 »	8.30—8.35	»
Bácskai	uj	74—75 »	7.80—7.90	»
—	»	76—77 »	7.95—8.20	»
—	»	78—79 »	8.25—8.35	»
—	»	80—82 »	—	»
Bánsági	uj	74—75 »	7.70—7.80	»

Bánsági	uj	76-77 kil	7.80-8.-	3 óra
		78-79	8.-	8.10
		80-82		
Eszakmagyarorsz.	uj	74-75		
		76-77		
		78-79		
		80-82		
Rozs			6.40-6.55	kézp.
Arpa, takarmány				
maláta				
sör				
Zab			7.25-7.70	
Tengeri			4.95-5.-	
Káposzta-repcze			15.4/8-15.5/8	
Köles			4.20-4.45	
Lenmag			14.50-14.75	
Kendermag			9.25-9.50	
Lencse			8.-14.-	
Borsó			8.50-10.-	
Bab, fehér nagyszemű			5.70-6.-	
törpe			7.25-7.50	
barna				
Bükköny			6.40-6.75	
Vöröshere uj			64.-70.-	
Luczerna uj			44.-48.-	
Esparsette			17.-18.-	
Mohar			6.-90 7.-	
Mák, kék			38.-	
szürke			36.-	
Köménymag			22.-24.-	

Határidők árfolyama Budapesten.

	július 28.		július 29.		július 31.	
	legals.	legmag.	legals.	legmag.	legals.	legmag.
Búza						
1893. őszre	7.90	7.92	7.84	7.85	7.78	7.80
1893. júni						
Tengeri						
1893. aug.-szept.	5.06	5.08	5.-	5.02	4.94	4.96
1894. máj.-jun.	5.44	5.46	5.39	5.41	5.30	5.32
Zab						
1893. őszre	6.74	6.76	6.71	6.73	6.64	6.66
Repcze						
1893. aug.-szept.	15.85	15.90	15.80	15.90	15.80	15.90

Határidők árfolyama a külföldi gabona-tőzsdéken.

		július 28.	július 29.	július 31.
Bécs (100 kgrként frtban.)				
Búza	őszre	8.11	8.06	8.01
Rozs		7.12	7.10	7.07
Zab		7.15	7.14	7.02
Tengeri	szept.-okt.	5.63	5.56	5.48
Repcze	február		15.62	
	aug.-szept. 93.	16.30	16.35	16.32
Berlin (1000 kgrként márkában.)				
Búza	jun.-jul.	162.25	162.-	162.-
	szept.-okt.	163.50	163.-	162.25
Rozs	jun.-jul.	148.-	149.-	149.-
	szept.-okt.	149.75	150.25	149.50
Zab	jun.-jul.	176.-	176.25	175.-
	szept.-okt.	158.75	157.25	156.-
Páris (100 kgrként frankban.)				
Búza	foljó óra	20.80	20.75	20.75
	aug.	20.90	20.75	20.75
	első 4 hó	21.50	21.30	21.30
	nov.-tól 4 hóra	21.90	21.60	21.75
Liszt	foljó óra	43.90	43.75	43.80
	aug.	44.25	44.-	44.-
	első 4 hó	46.-	45.40	45.40
	onv.-tól 4 hóra	46.50	46.-	46.10
New-York (bushel-ként cents-ben.)				
Búza	juli.	67.7/8	65.7/8	
	aug.	68.1/8	65.7/8	65.1/2
	szept.	70.3/8	68.3/8	68.1/4
	december	77.3/8	75.3/8	75.3/8
Tengeri	szeptember	47.1/8	46.7/8	46.5/8

Budapesti gabonátözsde, július 31. én. (A «Magyar Mezőgazdák Szövetkezete» tudósítása.) A felvidéken és az erdélyi részeken a még javában folyamatban levő aratási munkálatokat a néhány napja tartó esős, szeles időjárás nagyban nehezíti, sok helyütt teljesen meg is akasztotta, az ország nyugoti részében pedig a megindult cséplést és a betakarítást késlelteti. — A kukoriczára, krumplira, répára, hüvelyesekre és kerti veteményekre, luczernára, lóherére, csalamádéra, réti fűre, a mostani kövér idő kitűnő hatása, néhol azonban a sebes záporok, szórványosan pedig jég is, mely azonban szerencsére többnyire esővel együtt jött, kisebb-nagyobb károkat okoztak legnagyobb a jékkár Hevesmegyében. Trencsénből nehéz ködöt jelentenek. Az ég majdnem

miadenütt borult s ott is, hol ez óráig még nem esett, esőt várnak a gazdák. A levegő határozottan lehült s ez főleg a tenzeri fejlődésére lehet káros behatásu. Kész áruban az üzlet csendes volt. Buzát meglehetősen sürgősen kinaltak, de mert a malmok még a mostani árakat igen magasnak tartják, ma is tartózkodtak a vételtől. Összesen 15,000 métermáza került forgalomba 5-10 krajczárjával olcsóbban, mint szombaton. Egyéb gabonafajokban az üzlet csaknem teljesen szünetelt. A rozst 5 krajczárral olcsóbban kinalták, a tengeri ára 10 krajczárral csökkent, míg a zab és az árpa jól tartotta tegnapelőtti árfolyamát.

A határidő-üzletben a forgalom ma is nagyon csendes volt és a külföldről érkezett alacsonyabb jegyzésekre az irányzat ismét hanyatlott.

Ipartermények. (A «Magyar Mezőgazdák Szövetkezete» tudósítása.) **Kölaaj.** Az üzlet irányzata szilárd. Jegyzések: első rendű amerikai 21.-, első rendű orosz 20.-, elsőrendű szalon (császáróla) 29 00 frt. — **Repcze-olaj** szilárd, nagyban 39.-, kicsinyben 39.50-40 frt. — **Orosz Baku-olaj** elsőrendű 19 frt.

Konzentrált takarmányok. (A «Magyar Mezőgazdák Szövetkezete» tudósítása.) **Korpa.** Az üzlet irányzata szilárd. Árak: finom 4.35, goromba 4.30, rozskorpa 4.50 frt. — **Malátacsira** 4.60-4.80 frt. — **Árpadara** zsákos 6-6.10 frt. — **Tengeridara** 5.80-5.90 frt. — **Konkolyos búkköny** 3.30 frt. — **Olajpogácsa** 7.80 frt. **Száritott moslék** 5.90 frt.

Elmúlik a budapesti hetvásáron, 1893. aug. hó 1. (A fő- és székvárosi vásárigazgatóság jelentése a «Közlekek» részére.)

Halvásár a háltéren. Igen gyenge kereslet folytán e heti vásáron a forgalom élénktelen volt, a 9 helybeli halász és halkereskedő által hozott mintegy 15 q. halkészletnek fele talált csak változatlan árák mellett vevőre.

Baromfi. Hozatott a Fővám-terre vaspályán Lajos-Mizse, Orosháza, Bród, Jászberény, Kolozsvár, Kis-Kőrös, Püspök-Ladány, Halas és Jász-Ápátról kb. 7500 db, hajón D-Földvár, Harsa és Dömsödör kb. 1400 db, 12 kocsin D-Pentele, Ocsa Lacsháza, Alsó-Né nedi és Monorról kb. 1200 db, helybeli árusok által kb. 600 db, összesen kb. 10,700 db. A vásár élénk, a készletnek kb. 3/4 része elkel. Nagyban árák páronként: tyúk 110-115, csirke 50-55, hizott réce 140-240, sovány 110-130, lud hizott 400-600, sovány 220-240, pulyka sovány (idei) 260-280 krig.

Az újvásártéri piacra vaspályán 940 db, kocsin 360 db, gyalogárusok 120 db, helybeli árusok 1286 db összesen 3706 db baromfit hoztak. A forgalom élénk. Az árak páronként következők: tyúk 110-130, csirke 50-120, hizott réce 150-200, sovány réce 110-150, hizott lud 350-550, sovány lud 260-300, galamb pecsenyének 30-35 kr.

Tojás. Hozatott a Fővám-terre vaspályán Jászberényből kb. 14,000 db, hajón Harátról kb. 4,000 db, 4 kocsin D-Pentele, Sárkeresztúr és Dömsödör kb. 38,000 db, helyb. árusoktól kb. 25,000 db, összesen kb. 81,000 db. A vásár lanyha, a készlet nagyobb része eladatlan maradt. Nagyban árák: 1 láda (144 db) 260 kr. 40 krért 21-22 db.

Az újvásártéri piacra vaspályán 3350 db, kocsin 12,500 db, gyalogárusok 2330 db, helybeli árusok 4160 db, összesen 22,390 db, hozatott. A forgalom élénk. A következő árak jegyeztettek: friss tojás 1 db 2 1/2-3 kr, 100 db 200-210 kr, 40 krért 18-20 db.

Zöldség. Hozatott a F. József-rakpartra vaspályán Triest és Istriából kb. 30 q, 120 kocsin Pa'ota, Fóth, Mozyorod és Csányból kb. 600 q, helyb. árusok által kb. 150 q, összesen kb. 780 q vegyes zöldség. A vásár igen gyenge, a készlet nagyobb része eladatlan maradt. Nagyban árák: 100 db fejcs káposzta 240-600, kelkáposzta 80-140, 1 q burgonya 240-250, ugoraa savanyítani való 100 db 25-50, salátának 190-200, paradicsom 1 kg. 12-13, 100 db 80-400, zöld tengeri 100 db 50-90 krajczárig.

Az újvásártéri piacra Isaszegh, Rákos Csaba, Kerepes Csankota, Üllő, Nagy-Tarcsa, Kis-Tarcsa községből 47 szekéren 188 q. vegyeszöldség hozatott. Élénk forgalom mellett a következő árak jegyeztettek: burgonya 1 q. 200-230 kr. 1 zsák (30-50 kg) 45-125 kr. 1 kg. 3-4 kr. 1 lt. 2-3 kr. fejcs káposzta 100 db 300-600 kr. 1 db 3-8 kr. tök főzeléknek 1 szekérral 450-550 kr. 100 db 200-550 kr. 1 db 2-15 kr. ugoraa savanyítani való 100 db 30-50 kr. savanyított 100 db 45-50 kr. salátának 50-120 kr. paradicsom 100 db 50-100 kr. 10 kr. 3-10 db.

Gyümölcs: hozatott a F. József rakpartra vaspályán: N-Kőrös, Kecskemét, Újvidék és Szabadkáról kb. 100 q. hajón: D-Földvár, Vác, Sz.-Endre és D-Bogdányból kb. 342 q, összesen kb. 422 q. A vásár középminőségű, a készletnek kb. fele adatott el. Nagyban árák: 1 q. fajalma 1200-1600, közönséges 700-800, 1 q. fajkörte 1300-1800, közöns. 700-1000, vörös szilva 1 q. 700-1000, kajszin barack 1 q. 1200-1500, közönséges 700-800 kr.-ig.

Az újvásártéri piacra Szada, Gödöllő, Vác, Kerepes községekből 23 szekéren m. e. 115 q. vegyesgyümölcs hozatott. Élénk kereslet mellett a következő árak jegyeztettek: fajalma 1 kosár 150-500 kr. 1 puttony 100-180 kr. 1 kg. 12-20 kr. 100 db 250-500 kr. 1 db 3-6 kr. közönséges alma 1 kosár 40-180 kr. 1 puttony 80-90 kr. 1 kg. 7-10 kr. 100 db 40-60 kr. fajkörte 1 kosár

80-350 kr. 1 puttony 120-175 kr. 1 kg. 16-20 kr. 100 db 100-250 kr. 1 db 2-3 kr. közönséges körte 1 szekérral 32-40 frt. 1 kosár 50-180 kr. 1 puttony 80-100 kr. 8-12 kr. 100 db 40-60 kr. kajszinbarack faj 1 kosár 180-250 kr. 1 puttony 70-110 kr. 1 kg. 16-25 kr. 100 db 60-150 kr. közönséges barack 1 kosár 120-170 kr. 1 puttony 70-80 kr. 1 kg. 6-8 kr. 100 db 35-50 kr. ringlotta befőzni való 1 kosár 120-150 kr. 100 db 12-45 kr. ringlotta asztali 1 kosár 70-120 kr. 100 db 30-40 kr. 1 lt. 6-7 kr.

Szeszület (G. G.) Élénk forgalom mellett az árak a szombati jegyzés szerint zárulnak. Bécsi jegyzés 16-16.20 cont. szeszért. Prágai jegyzés 51 1/4-51 1/2 adózott burgonyaszeszért. Heti jegyzés: finomított szesz 53.25-53.50, élesztő-szesz 54.50-54.75 pr. 10,000 literfok hordó nélkül.

Szárazmoslék. Szilárd. 6-6.05 forinton kelt el 100 k.-ként zsák nélkül.

Budapesti takarmányvásár. (A VIII. ker. Telek-terén 1893. aug. hó 1-én. A fővárosi vásárigazgatóság jelentése a «Közlekek» részére.) Felhozott 128 szekér rétiszéna, — szekér muhar, 33 szekér zsupszalma, 8 szekér alomszalma — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 24 szekér egyéb takarmány (lóher, luczerna, zabos búkköny, köles.) 900 zsák szecska. A forgalom élénk. Az árak mmzánsánként következők: réti széna 290-340, muhar —, alomszalma 180-190, zsupszalma 200-220, takarmányszalma —, tengeriszár —, (lóher, luczerna, zabos búkköny, köles) 280-350, szecska 240-270 kr.

Állatvásárok.

Budapesti szurómarhavasár, aug. 1-én. (Wilhelm Ignác fővárosi állatorvos telefonjelentése a «Közlekek» részére.) Ide szállított 255 db borjú. Nagyobb kereslet mellett a mai borjúvásáron a forgalom élénkebb. Árak javultak. Árak: Jobb minőségű borjú 36-40 kr, kivételesen — krig, silányabb minőségű borjú 30-35 kr kg.-ként élősúlyban fogyasztási adó nélkül.

Budap. uhvásár, augusztus 1. (Wilhelm Ignác fővárosi állatorvos telefonjelentése a «Közlekek» részére.) Felhajtott 3697 db juh, nevzetesen: 2311 szőrű merinos és 856 db durva szőrű raczka. mai vásáron vidéki mászások a szokottnál kevesebb számban jelentek meg, a vásár vonatott hangulatban folyt. Különösen nehézkesen történtek az üzle-kötések a silányabb minőségeknél, ezek ára is némi apadást mutatott. Árak páronként: Jobb minőségű ürű 11-14 frt, silányabb 8-10 frt, jobb minőségű anyajuh 9-12 1/2 frt, silányabb 7-8 1/2 frt, durva szőrű raczka 11-15 frt. Súly szerint: Finom szőrű ürű és anya 16-21 krig, kivételesen 22 db ürű 26 krig, durva szőrű raczka 15 krig kilogrammonként élősúlyban minden levonás nélkül.

Bécsi sertésvásár, július 31-én. A «Magyar Agricola» távirata a «Közlekek» részére.) Felhajtás: 2330 fiatal 2185 bakonyi. A vásár igen lanyha. Prima 37-38, közép 33-35 kr, könnyű 29-32 kr, fiatal 32-43 kr kgként.

Szerkesztői üzenetek.

R. F. Répcze-Szt.-György. Az O. m. g. e. szivesen képviselteti magát, csak hivassék meg.

Gr. M. J. Perbenyik. A beküldött tárcza-közleményt vetük s mai számunkba akartuk felhasználni. Sajnos azonban, hogy időközben más lapban látott napvilágot s így mi a már kiszedett tárczát mellőzni kényserültünk.

F. J. P. Asszonyrét. E kérdéssel lapunk már gyakorta foglalkozott, de azért a repálevelek beküldésére vonatkozó kérdését mégis közöljük.

Nyáry J. Levelében említettéket mint megszívélésre méltó dolgot figyelmébe ajánlottuk a szövetkezetnek, melynek ez belügye lévén, mi csak tanácsadólag léphetünk fel.

V. J. Hobel-pusztá. A kérdésre már mult számunkban terjedelmes válasz jelent meg.

Kiadóhivatali üzenetek.

K. A. Kaposvár. Utasítottuk a hirdetőtet, hogy folyamodványait küldjék be.

H. F. Nagy-Nmetegyháza. — St. R. Tóth-Györk. A kívánt számokat beküldtük.

T. S. Kurtics. — T. L. Ó-Bessený. — G. A. Fűzes Gyarmat. — M. R. Budapest. — T. L. Budapest. Lapunkat az új címre megindítottuk.

R. G. Ohaj. A megrendelt könyvet a szerző által küldetjük.

P. R. Apcsom. — B. G. Miskolc. Válaszunk menf. S. M. Fekete-györös. A szerző a könyvet megküldi.

Az Országos magyar gazd. egyesület tulajdona.

Lapfelügyelő-bizottság: Gróf Dessewffy Aurél, Nagy Dezső, Forster Géza, Kvassay Jenő, Máday Izidor, Rakovszky István. — Főszerkesztő és kiadásért felelős: Forster Géza. Felelős szerkesztő: Baross Károly. Társszerkesztő: Rubinek Gyula.

Biborhere,

baltaczim, pohánka, ősziborsó, téli bükköny, fehér mustár és seradella heremagot legmagasabb áron vásárol

HALDEK IGNÁCZ

magkereskedése Budapest, Ferencziaktere.

A cséplési idényre!

Gőzcséplőgépekhez nélkülözhetetlen a Vízák-féle ismétlő

szalmarázó szelelővel és zsákolóval, alkalmazható minden cséplőgépre.

Árpa- és zabcséplésnél napokint 3-4 mm., buza- és rozscséplésnél 50-150 kilogramm magnyereséget biztosít.

A jelezett eredmények **rendes cséplésnél** a fejtaláló által garantáltak.

Ára Budapesten: 8 és 10 lóerejű cséplőgéphez darabja 240 forint. Megrendelhető

GREGersen G. és FIAI uraknál Budapest, IX., Lónyay-utca 83.

Leírások rajzokkal kívánatra ingyen és bérmentve. A megrendelések mielőbb megteendők, hogy a gép a kellő időre szállítható legyen.

Magy. kir. államvasutak. 20705/III 1893. szám.

Üzletvezetőség: Debreczenben.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak Debreczen állomásán 1894. évi január hó 1-én a vasuti vendéglő bérlése lejár, ugyanezen időponttól számítandó három évi időtartamra ezen vendéglő bérlésére ezen-1 zárt ajánlati tárgyalás hirdettük.

Az 50 kros bélyeggel és «Ajánlat a m. kir. államvasutak Debreczen állomásán levő vendéglői üzlet bérlésére 20705.93. számú» felirattal ellátott, neakülönben a kellő okmányokkal felszerelt, borítékba zárt, lepecsételt ajánlatok 1893. évi október hó 1-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján térti vevény mellett nyújtandók be; ugyanazon ideig bána pénz fejében 800, azaz nyolcszáz o. ért. forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban teendő le a debreczeni üzletvezetőség gyűjtő-pénztáránál.

A vendéglő bérlésére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. (forgalmi és kereskedelmi) osztályában (Hunyária kávéház épület II. emelet, 12. ajtó) hivatalos órák tartama alatt (reggel 8-12 és délután 1/2-5 óráig) megtekinthetők, miérr is az ajánlattevőkről feltételeztük, hogy azokat ismerik s magukra néve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vételét nem fogadják.

A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszeg nagyságára, szabadon választhasson. Debreczen, 1893. évi július hó 18-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Carbolineum

legjobb és legolcsóbb **favédmáz** rothadás, kifuvás, házi gomba stb. ellen szép dióbarna színben, legjobb pótlékul szolgál az olajszínek, fertőtlenítően hat, alkalmazása nagyon egyszerű. — Csak **valódi és hamisítatlanul** kapható.

Chemische Produkten-Fabrik

Türmitzben stb.

Iroda: BÉCS, III. Scherzergasse I. A. D.

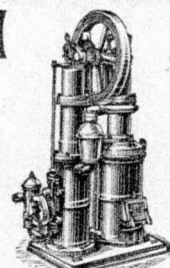
5 kilós próbaküldemény postán I frt 35 kr.

Továbbá kapható: **Carbolsav, carbolmész, lysol, creolin, vas- és rézvitriol, hernyóenyv, tetőpép, elkülönítő lemez, szab. keménykátrany, orosz-börkenőcs Ia, kocsikenő, gépolaj** stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

HEINRICH

CELLERIN

Bécs, VI., Mollardgasse 21.

Óránként 1.000 - 20.000 litert szállító önműködő **erőveti szivattyúk vízszállításra.**

Az üzemi költségek 10 óránként: körülbelül 25-75 kr.

Ez a gép a vizet folyókból, tavakból, abessziniai kutakból, valamint mély kutakból és aknákból emeli és magasan fekvő víztartókba nyomhatja, de a víz fecskendezésre közvetlenül is használható, vagy hosszú csővezetékeken bárhol ávezethető. Szétröbhanás veszélye fen nem forog. A tüzeles olyan mint közönséges szobakályhák. Magyarországon már néhány nagyobb ilyen szivattyutelep van.

Cs. kir. szabadalmazott

Műtrágya

u. m.: oldott csontliszt, superfoszfátot, csontliszt és csontszénből biztos eredménnyel járó **trágyakeverék**, fullasztott szaruliszt, vérliszt, chililés-trom, kalitrágya továbbá

Takarmány-mész

tisztított praecipitált phosphorsavas mész csontból készítve

marhatakarományhoz keverés céljából

szállít legjobb minőségben és legolcsóbb grári áron

DAVIDOVSKY ÉS BRUCKNER

műtrágyagyár Sierndorfban, Stockerau mellett

Központi iroda: Bécs, II., Novaragasse 42.

„Isolvit“

a legjobb és a legbiztosabb szer a **Kazánkó** feloldására.

Kapható:

ifj. Szollás Józsefnél Budapest VI., Szondy-utca 44.

Haszonbérleti hirdetés.

A méltóságos egri főkapitán Hevesmegyében, Tarna-Szent-Miklós határában fekvő, a belviz-szabályozás által elfoglalt 10 hold leszámításával mintegy 3808 holdat tevő tagbirtoka; továbbá Szabolcsmegyében szent-margitai pusztáján fekvő ugynevezett Töviseshát-i mintegy 802 holdat tevő birtoka a jövő 1894. évi január hó 1-étől haszonbérbe kiadó. Felhivatnak a bérelni szándékozók, hogy írásbeli ajánlataikat f. évi augusztus hó 20-ig Egerbe az uradalmi jószág-felügyelőséghez küldjék be.

Póka István,
jószágfelügyelő.

Magy. kir. államvasutak. 103076/CI. sz.

(IV. pótlék életbeléptetése a m. kir. államvasutak vonalain érvényes helyi áru díjszabáshoz II. rész.)

A m. kir. államvasutak vonalain 1892. évi február hó 1-től érvényes **helyi áru díjszabáshoz** (II. rész) 1893. évi szeptember hó 1-én a IV. pótlék lép hatályba.

Ezen pótlék által **széna, szalma és szecska** árucikkek az I. kivételes díjszabásból kiküszöböltetnek, ezen árucikkek után tehát a fenti naptól kezdve a rendes díjtelek számíthatnak.

Budapest 1893. július hó 13.

Utánnomás nem díjazatik.

Az igazgatóság

Röser János, nyilvános tan- és nevelő-intézete.

Iskola-épület: Budapest, VI., Aradi-utca 10.

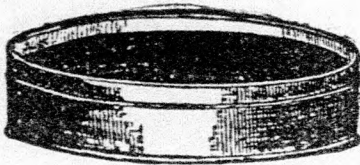
Ezennel értesitem a t. cz. szülőket, hogy a vezetésem alatt álló 4 osztályu nyilván. **gymnasiunban**, 4 osztályu nyilván. **polgári iskolában**, 3 osztályu nyilván. **kereskedelmi iskolában** a tanu óc felvétele július hó 25-től legkésőbb szeptember hó 5 ig történnek.

Vidéki szülők fiait **nevelő-intézetemben** teljes ellátást, felügyeletet és nevelést nyernek. Figyelmeztetem a t. cz. szülőket arra, hogy iskoláim bizonyítványai **államérvényesek** és hogy különösen **kereskedelmi iskoláim** teljesen egyenrangú és jogu a kereskedelmi akadémiákkal. Zár-bizonyítványai az **egyévi önkéntességre** képesítenek. Értesítőt küld:

RÖSER JÁNOS igazgató, Budapest, VI., Aradi-utca 10.

Nincs többé
nedves láb!

Nincs többé
kemény bőr!

Mindéz elérhető egyedül

Fernolentt
egyetemes
vizmentes
bőrkenőce

által, mely minden bőrneműt egyszeri kellő kenés után teljesen vizmentessé tesz. Bőr-kenőcsöm által a bőr nagyon puha, nyulékony és tartóssá válik. Akadályozza teljesen a bőr szakadását és foszlását, legyen az csizma, lőszerszám, kocsifedél, stb. Bőrkenőcsöm kitűnő óvszer a fémek rozslája ellen és kitűnő szolgálatot teljesít mint lópatakenőcs. Bőrkenőcs ára: fadobozban 10, 20 és 50 kr.; pléhdobozban 30 és 60 kr., azonfelül 1/2 kg. pléhszelenczeben 1 frt — 1 kg. 2 frt

Tetesem megtakarítás lábbeliben vírtól nélküli csizmakenőcsöm alkalmazása által, mely azonnal fekete fényt idéz elő és a bőrt tartóssá teszi. Fadobozban 8, 16 és 32 kr. Pléhdobozban 18, 20, 40 és 80 kr. — Kapható: Első cs. és kir. orsz. szab. csizmakenőcs-gyárban (alapítva 1835.) STEFAN FERNOLENT BÉCS, I. Schulerstrasse 21 1 frton felüli küldemény vidékre postautánvétellel.

Singer, Zweig & Co.

Wien, IX/1., Lichtensteinstrasse 59,
(saját házában.)

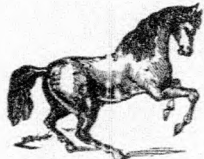
Concentrált marhatrágya

egyedüli elárúsítása,

legjobb s legolcsóbb trágyaszertartalmának jótállása mellett **temesvári** és **aradi** kizárólagosan szabadalmazott gyárakból. Mindennemű mesterséges trágyaszerek raktára u. m.: **Superphosphát, csontliszt stb.**

A Mamák azt mondják, hogy kedvesebb a szépnél a szebb leány. **Az apa** is azt állítja, és **Férjem**

uram sem ellenzi, mert a Dávid-féle **«Pompador»** pasta (ára 1.50 kr., 2.50 kr. és 4 frt) és a **Spitzer pomádéja** (40 kr., 70 kr. és 1.20 kr.), vagy a **Dermitin kenőcse** (50 kr., 80 kr. és 1 forint 50 kr.) nem valami arczfesték és nem ártalmas, sőt házi foglalkozáskor, vagy kirándulás után megromgált arcz- és kéz bőr ápolására és a **csunya** szepő, sémő, máj-folt és pattanások elmulasztására éppen szükséges e 3 közül valamelyikkel az **«Detergon»** szappannal való mosdás után bekenni, (ára szurony-szeg-zárrali szelenczeben 50 kr., 80 kr. és 1.50 kr.) Egyik nő a Spitzert, másik a Dermitint kedveli, de makacs arczoltnál Pompador pastám legjobban ajánlható. Örömet szerzek ártalmatlan hajfestőmmel az öszülőknek, mert az őszhaj tövítő hegyig nem tarka-barka, hanem egyenletes szép barna, a ki kívánja, fekete is lesz, a festést pedig még az ismerősök sem vehetik észre. Egy próbáüveg 1, 2 és 4 frt.

Sudoron-por bűdös láb-izzadság ellen behinteni (50 és 1 frt.)
Házi állatok betegségeit vele meggyógyítani, a nagy kárt hozó dögöt, pl. sertések és juhok közt megszüntetni, tapasztalat szerint 100 drbnál 10—15 klg., 10 drbnál 1 1/2 — 2 klg. szükséges. Különös jó hatása még mint kehpör és a kehből eredő nehéz zihálás ellen, megzabáláskor beállt veszedelmes kölika, étvágytalanság, elsoványosodás ellen, dacára a jó etetésnek; kemény ganézás vizelethiány és giliszták ellen, hizlalás közben is szükséges olykor-olykor adni, léptályog, száj- és patajárvány-nál, bőrkütegek, általánosan vértisztítóul. Minden gondolkodás és kérdészködés nélkül, hogy mi volna jó, csakis Antegrin-t kell beadni. Egyszeri adag alig kerül 3 krba, melyel nagy kárt elhárítanak azok, kik óvszerképen hébe-korba adva, mindig kéznél tartják. — Egy tekercs ára 40 kr., mely elég egy süldő megmentésére. Egy 1 frtos tekercsbe körülbelül annyi van, mint három 40 kros tekercsben. Egy kilogrammtól kezdve megmérve adatik és ára kilonként 2 frt. Két és fél kilót 5 frt-ért már bérmentve küldök. Egy 4 gramm, 70 dkg-grammos postacsomag egybe mérve 9 frt 40 kr. helyett 8 frt 93 kr. az ára, de egy 10 kgrammos zacskó ára csak 17 frt. Tíz kilogrammon felül minden kilogramm 1 forint 60 kr. Ötven kiló egy ládában 75 frt. Száz kilogramm 140 frt. Kaphatók postautánvétellel küldve csakis

Dávid Gyula gyógyszerésznél Eszék alsóvárosan.

M. kir. államvasutak.
38317.

Budapest-jobbparti üzletvezetősége.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Kőbánya felső pályaudvar állomásán két emeletes váltótornyos lesz építendő.

Ezen építési munkáknak biztosítása céljából ezennel nyílt pályázat hirdettetik és pályázók felszólítatnak, hogy a verseny-feltételek szerint felszerelt és bélyeggel ellátott ajánlataikat legkésőbb f. év augusztus 14-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak Budapest jobbparti vonalak üzletvezetőség titkárságánál benyujtsák.

Később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Ovadék fejében legkésőbb augusztus 12-én délelőtti 11 óráig 400 frt készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban az utóbb említett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál lefizetendő.

Az ajánlatok borítékai «Ajánlat a m. kir. államvasutak Kőbánya felső pályaudvar állomásán építendő váltótornyok munkáira» felirással látandók el.

A végrehajtandó munkákra vonatkozó versenyfeltételek, szerződési tervezet, tervek és költségvetések f. évi augusztus 1-től kezdve a Budapest jobbparti vonalak üzletvezetőségének építési és pályafentartási osztályában naponta 8—12 óráig délelőtt betekintethetők.

Budapest, 1893. július 28.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomat nem díjazatik).

➔ Őszi vetés alá ➔

Légen szárított:

„Konzervált hizó marhatrágyát“

porrá őrölt állapotban, valamint tégladarabban (a lá rinfusa) 66%-nál több szerves anyaggal megfelelő mennyiségű légeny (nitrogén), foszforsav és kálciumtartalomnak jótállása mellett, legolcsóbban ajánl a «Nagyvárad Műtrágyagyár Részvénytársaság» Nagyváradon. Kívánatra ismertető könyvecskék és minták bérmentesen küldetnek. — Szállítások f. év július hó végére vétetnek előjegyzésbe.

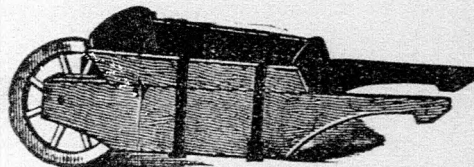
NAY TESTVÉREK

faipar és szállító-eszközök gyára

a váci magy. kir. országos fegyházban.

BUDAPEST,

VI., Podmaniczky-utca 2. sz.,

Telefon-szám 121.

ajánlják a tek. építészeti hivatalok, ármentesítő-társulatok, földmunka-vállalkozók, gazdák figyelmébe dusan felszerelt raktárakat szállító-eszközökben, u. m.: a legkülönfélébb talicskák, lóutáni taligák (Cariotta), téglavetődékhöz szükséges összes eszközök, továbbá mindennemű létrák, a legkülönfélébb nyelék, falapátok, szénahányó-, trágya- stb. villák, igás-, rugós- és más kocsik és minden e szakba vágó tárgyak a legtartósabb kivitelben, minden erősen vasalva, a kivitelhez mért nagyon olcsó áron. — Kívánatra részletes árjegyzék bérmentesen.

1284. sz.

Értesítvény.

A széna- és alomszalmának Paks állomása számára, továbbá a széna-, alom- és zsupszalmának Székesfehérvár, Rákospalota, Örkény, Czepléd, Abony, Kecskemét, Pécs, Kaposvár, Mohács és Tolna állomások számára, ezenfelül a zabnak Rákospalota és a kemény tüzelőfának Örkény, Czepléd és Abony állomások számára 1893. évi szeptember hó 1-től 1894. évi augusztus hó 31-ig való biztosítása céljából a legjobb megjelölt napokon, mindenkor délelőtti 10 órakor új tárgyalások fognak megtartatni; m. p.

1893. augusztus 7-én a budapesti élelmezési raktárnál Székesfehérvár, Paks, Rákospalota és Örkény számára;

1893. augusztus 11-én Kecskemét városi tanácsánál Czepléd, Abony és Kecskemét számára;

1893. augusztus 14-én Tolna községi előjáróságánál Tolna számára;

1893. augusztus 16-án Mohács községi előjáróságánál Mohács számára és

1893. augusztus 17-én a pécsi élelmezési raktárnál Pécs és Kaposvár számára.

A biztosítandó szükségleti mennyiségek és további feltételek az e helyről közzétett 1710/I. és 1710/II. sz. a. május hó 25. illetőleg 26. ról kelt hirdetményben, mely naponként a hivatalos órák alatt az élelmezési raktár irodájában betekintethető, foglaltatnak.

Budapest, 1893. július 25-én.

A cs. és kir. élelmezési raktár.

Gyümölcsstermelőknek!

Az o. m. g. e. könyvtárában a «Gyümölcsészeti Füzetek» fölös számu példányai u. m.: 1880. évi 7., 9., 10., 11., 12. füzetei 50 példányban, 1881. évi 1., 2., 3., 4., 7., 8., 9., 10., 11., 12. füzetei 15-től 40 példányig, 1884. évi 1—12. füzetei 50—100 példányban és az 1885. évi 1—12. füzetei 50—100 példányban — a megfelelő színes gyümölcsképekkel jutányosan évfolyamonként 1 frt-ért megszerezhetők.

Jutányosan kaphatók beüvegezett aranyléczes képekterek: I. 400 drb 34 cm. magas, 24 cm. szélességben
II. 500 » 27 » » 22 » »
III. 100 » 25 » » 20 » »

I. számu darabja 6 kr., II. sz. 5 kr., III. sz. 4 kr.

Megrendelések az o. m. g. e. könyvtárnokához intézendők.

A keretekbe a gyümölcsképek szépen beilleszthetők.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom termé-
nyei, továbbá állást keresők és adók hirdeté-
nyei vétetnek fel e kedvezményes rovatban.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetési ár 15 szög 30 kr., ezen felül minden
szó 2 kr., feltűnés betűkkel 4 kr. Czim közlé-
sénél minden beiktatásnál 30 kr. bélyegilleték

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Betöltendő állások.

Segédtsízt, ki a magyar, német és szláv nyelvben, nemkülömben a könyvvitelben is jártas és huzamosabb ideig gazdaságban működött, évi 300 frt fizetés és teljes ellátás mellett felvétetik. Gutsputz-Drauhöfe Légrad Zala-megye. 2050

Kerestetik, egy 600 holdnyi területű gazdaságba egy **ispán** vagy **gazdasági kezelő.** Evi fizetés 600 frt, szabad lakás, 8 méter tűzifa. Szőlészeti vagy borászati kurzust végeztek vagy kautió képesek előnyben részesítettek. Csak **személyes ajánlattételre** reflektálók. Levelekre válasz nem adatik. Tulajdonos **Lelle** déli vasuti megállóhelyen lakik aug. 10 - 15 otthon található. Szolgálatba lépés azonnal történhetik. Szalay Imre országgy. képviselő és földbirtokos. 2048

Gazdasági segéd kerestetik egy belterjesen kezelt gazdaságba. Pályázhatnak elméleti és gyakorlati képzettséggel bíró női fiatal emberek, kik a magyar és német nyelvet szóban és írásban bírják és a gazdasági számvitelben jártasak. Evi fizetés 300 frt, lakás, fűtés és világítás. Czim a kiadóhivatalban. 2060

3000 holdas alföldi gazdaságban az **intéző tiszti** állás október 1-én betöltendő. Megkívánatik erélyesség, szakértelem, nagyobb gyakorlat a gazdálkodás minden ágában, megbízhatóság és jártasság a dohány és cukor-reparálásban. Kik már hosszabb ideig alföldi uradalomban önállóan működtek előnyben részesülnek; felelet csak a megfogadandóknak adatik. Csupán bizonyítvány-másolatok küldendők Sváb Lajos Békés-Szenás per Oroszába cim alatt. 2059

Allást keresők.

28 éves női keresztyény fiatal ember, ki több év óta mint gazdasági irnok nagyobb uradalomban van alkalmazva, **gazdatiszti** állást keres, hol jövője biztosítva volna. Czim a kiadóhivatalban. 2052

Gazdasági intézetet végzett, több évi kitűnő praxisu, könyvvizetésben jártas gazdatiszt keres azonnali belépésre számvetőli vagy ellenőri állást. Nagyobb összegű caució-képes. Szíves ajánlatok «caució» jellegével Homonnára Zemplénbe keretnek. 2063

Magyar-óvári gazdasági akadémiát jó sikerrel végzett 2 évi praxissal bíró fiatal ember **irnoki** vagy **segédtsizti** állást keres. 2045

A magyar gazdatisztek és erdészek segélyegyesülete (Bulapst Közlelek) felkéri a földbirtokos és lérlő urakat, hogy az esetben, ha gazdatisztre van szükségük az egyesülethez fordulni szíveskedjék nek, hol számos állást kereső van előjegyezve. A közvetítés díjmentes. Megkeresések az egyesület irodájába intézendők. 2032

Segédtsiztnak ajánl- **kozók** 1000 frt biztosítékkal, gyakorlatlalt bíró, földmiveszkolát végzett katonamentes ifjú, bármikori belépére. Czime a kiadóhivatalban. 2064

Főtiszti esetleg egy önálló kezelőtiszti állást keres egy elméletileg és gyakorlatilag kitűnően képzett 42 éves női gazdaszist. Szíves ajánlatok A.I. jegy alatt a kiadóhivatalba keretnek. 1982

36 éves nős **gazdatiszt,** ki a debreczeni gazdasági tanintézetet kitűnő sikerrel végezte s 12 év óta több nagyobb uradalomban működött; jártas a gazdaság minden ágában valamint a gazdasági könyvvitelben **kezelő főtiszti** állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 2044

Termények.

Szent-Iván rozs, idei termés, kapható a concóhái gazdaságban, utolsó posta Ács. Métermérszája loco, vasutállomás, Ács, 8 frt. Új zsák hozzá 50 kr. drbjá. 2027

Eladó

egy 150 holdas rét **sarju-fütermése** készpénz fizetésért. A levágatás és elszállítás vevő kötelessége. Vasutállomás Bánocz egy órányira a réttől Szent-Ivány Lázló, Málcza Zemplénm. 2056

Vállalkozó kerestetik, ki ab vasutállomás naponta **300 liter tejet** venne át. Ajánlatok a putnoki uradalomhoz intézendők. 2037

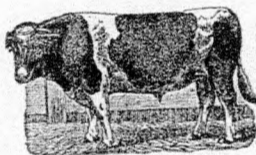
Sárga mustármagot vásárlunk a legmagasabb áron; ajánlatokat mintával kérjük. Klein M. és K. Budapest, Károly-körút 24. 2061

Földbirtok.

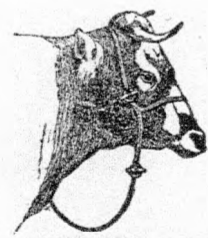
1894. évi január 1-től 6 évre **haszonbérbe** adandó Biharmegyében Vértes községben fekvő földbirtok, mely áll 500 hold (4 1000⁰) fekete és 220 hold (4 1100⁰) homok földből, 25 hold dohánnyegedéllyel és a szükséges épületekkel s uri lakkal felszerelve. A fundus instruktu bérllő által készpénzért átveendő. Bővebb felvilágosítás nyerhető Magyar Miklós ügyvédnél Székelyhídon. 2007

550 holdas **birtok** egy darabban bérbe adandó, bármikor átvehető, teljes felszereléssel. Vasuti állomás birtokon major lakás előtt; tulajdonos Zathureczky Márton Zalamegye, posta, vasuti állomás Túrje. 2065

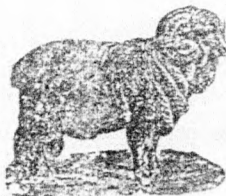
Allatok.

Simmenthali tehenek 8 drb számfelletti, **üsző borju** 4 drb, hágó képes **bikák** vannak eladók a concóhái tehenészetben u. p. **Ács.** 2055

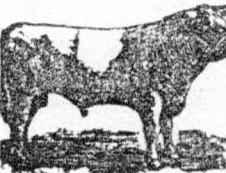

Luft Károly-féle szarvasmarha **kötőfékek** mindennemű gazdasági **kötélárúk** és dohányszinegek elsősorú bácskai szalkenderből, géptisztításhoz való kőcz és géptömésre való kender. kaphatók, Luft Jusztinánál, Új-Verbászon. Az árak, daczára a kiváló minőségnek, nem nagyobbak a rendes kereskedelmi áruénál. 1761

Tenyészjuh eladás.

Fésüs nyájamból eladó 600 drb tenyésztésre alkalmas anyajuh és apáca. Tenyésztetem 1892-ben Budapesten első díjjal, 1893-ban 2-ik díjjal lett kitüntetve. Bővebb felvilágosítást nyujt az uradalmi tisztartóság. Posta **MacS, Hajdumegye.** 2058

Eladó

díjjal kitüntetett magyar fajta **törzsgulya,** mely 90 drb borjas tehen és több bikából áll. Megtekinthetők és megvehetők Baranya-Szt. Lőrinczen az uradalmi főbérnökégnél. 2066

Vagyesek.

Egy kevéssé használt 4 1/2 láb széles **Lönnert-féle heremag** hámozó, gözcséplő-gépe való rostákkal együtt jutányosan eladó Czim megtudható a kiadóhivatalban. 2036

FISCHER J.

zsák gyári raktárában BUDAPEST Nagy-korona-utca 18, szám, **vizmentes ponyvák kölcsön** kaphatók. Ugyanott új és egyszer használatban volt vizmentes ponyvák **jutányosan** kaphatók. **Repezeponyák** darabonként 3 forinttól feljebb. 1910

Üveges kiállítási szekrények, kiállítások vagy muzeumok részére alkalmasak, jutányosan kaphatók az országos magyar gazdasági egyesületnél. Budapest, Üllői-ut 25. 1910

Kitűnő bizonyítványokkal ellátott nős **mü kertész,** ki a kertészet minden ágában alaposan jártas, jelenleg nagyobb uradalomban működik, október 1-re alkalmazást keres. Czime a kiadóhivatalban. 1993

Telelőre 100 drb egyfajj marhát, részért. vagy pénzért felvállalok. Czim a kiadóhivatalban megtudható. 2062

Magy. kir. államvasutak üzletvezetőség Debreczenben. 22091/II. 1893. szám.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Csap állomásán építendő emeletes lakház, fűtőházi iroda, szerkamara és laktanya-épület, szaraktár és négy szabadon álló tisztogató munkálatának utánmérés alapján és egységárak mellett törtéendő előállítására ezenel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik. Az ajánlatok az összes munkákra vagy csak az emeletes lakház előállítására vagy az összes munkákra az emeletes lakház kizárásával szólhatnak.

Az építési tervek, részletes költségvetések és szerződési tervezet, melyekből a teljesítendő munkákról részletes tájékozás szerezhető, valamint a m. kir. államvasutaknál érvényben álló «Épületek leírása» és utánmérés alapján kiadott munkák előállítására vonatkozó «Feltét-füzet» általános és részletes határozmányai a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének pályafenntartási és építési osztályánál (Debreczen, főpiacz «Hungária»-épület II. emelet 14. sz. ajtó) a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlat szövege kitölthés végett megszerzethető. A sajátkezűleg kitöltendő, illetve aláírandó s kellőleg felblyegzett és lepecsételt ajánlatok f. évi augusztus hó 10-én déli 12 óráig lesznek az üzletvezetőség titkárságánál benyújtandók.

Az ajánlatok a borítékon a következő felirattal látandók el: «22091/93. sz. hoz. «Ajánlat a Csap állomásán létesítendő magas építmények munkálatára». A benyújtott ajánlattal a m. kir. államvasutak igazgatósága elhatározásának közléséig maradnak ajánlattevők kötelezettségben.

Ajánlattevők tartoznak ajánlatuk benyújtása előtt az elvállalandó kötelezettségek teljesítésének és a nem teljesítésből eredhető kártérítési igények biztosítására, ha az ajánlat az összes munkákra vonatkozik, 600 frt, ha csak az emeletes laképültre szól 300 frt és ha az összes munkákra, az emeletes épület kizárásával vonatkozik, szintén 300 o. é. forintnyi bínat pénzt készpénzben vagy állami letétekre alkalmas érték-papírokban az alulirt üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál letenni.

Készpénzbeni bánápnéz után kamat nem követelhető. Az értékpapírok a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el. Az esetleg posta úján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítemény mellett adandók fel.

Az ajánlatok közt való szabadválasztás jogát az üzletvezetőség magának fenntartja. Debreczen, 1893. jul. 23.

Az üzletvezetőség. Utánnyomat nem díjaztatik.

Lapunk bekötési táblái kiadóhivatalunkban kapható. Ára 1 frt 20 krajczár.

Őszi borsó

kitűnő minőségben kapható

Haldok Ignác

magkereskedésében

BUDAPEST,

Ferencziek-tere.

Eredeti és közvetlen **Dalmáciából Siciliából** és közép **Olaszországból** behozott

BOROKAT

15, 16, 17 és 18 frtért szállít

NÁDLER G. JÁNOS

Budapest,

Erzsébet-tér 19. sz.

Baltaczimet,

biborherét,

őszi borsót,

téli bükkönyt,

fehér mustárt,

legmagasabb áron

vásárol

MAUTNER ÖDÖN

magkereskedése

BUDAPEST

Andrássy-ut 23 sz.

Bérszántás gőzekével.

A legújabb eredeti Fowler-főle Compound gőzekkel talajmivelésre vállalkozik

WOLFF ERNŐ gőszántási vállalkozó
Budapest, V., váci-körút 76. szám.

WALLA JÓZSEF

czementáru-gyára, építési anyagok raktára
BUDAPEST, VII. ker., Rottenbiller utca 13. sz.

Vállalkozik:

Granitterazzo,
Betonirozások,
Csatornázások,
Szökőkutak,
Czementlapok és
Mozaik lapokkál kövezések
elkészítésére stb.

Raktár tart:

Kerám lapok,
Kellheimi lapok,
Mettlachi lapok,
Terracotta-árak,
Kőfedélpép,
Tűzálló téglák,
Kémény rakványokból, stb.

Gyári raktára a gartenai portlandi cement és vízhatlan mészgárnak. — Nádfontat, menyezett készítéshez (Stuccatur-Rohrgewebe.)

Tatarosi kőolaj és aszfalt részv.-társaság

főgyártelep és bánya Tataros (Biharmegye), főgyártelep Mező-Telegd (Biharmegye).
Központi iroda: Budapest, VII., Erzsébet-körút 48. sz.

Elvállalja: magtárak, istállók, folyosók, teraszok, raktárak, gyári helyiségek, udvarok, kapuszjak, stb. legjobb **aszfalttal való burkolását**, nedves lakások, raktárak, (falak) gyökeres szárazzá tételét, új építkezéseknél az alapfalaknak bevonását saját szabadalmazott **aszfalt elszigetelő** anyagával a legjutányosabb árák és jótállás mellett. Vidéki munkák készsége elvállaltatnak, kisebb munkákhoz anyag utasítással küldetik. Szállít saját gyártmányu, kitűnő minőségű **kenő-, gép- és hengerolajokat**, továbbá kiváló **kenőképesseggel bíró kenő-
csöket**, u. m.: **kőzuti-, gőz- és pályakoosi-kenőcsöket** és aszfalt fedlemezeket (legtartósabb és legolcsóbb fedanyag.)

Gyümölcsértékesítés!

Bárminemű gyümölcs- és zöldségfélék szárítására jótállás mellett ajánlatik a kitűnően ismert

Geisenheimi-szárítókészülék.

Tűzhely-szárítókészülék. önműködő-főzőüst keverő készülékkel, hámozógép szűrőszórással. **Val. Waas**, különlegesgyára a gyümölcs- és zöldség-értékesítő gépeknek Geisenheimi Rheingan. Tudakozódások és más-nemükért felvilágosítás szívesen és gyorsan intéztetik el.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Minden szállítmány fuvarmentes a határig.

A kőolajfinomítógyár-részvénytársaság.

Igazgatóság: Budapesten, V., Zrínyi-utca 4. sz.
ajánlja fumei gyárában készített elismert jó minőségű **phosphorsavas**

műtrágya - gyártmányait,

ugymint: **phosphorit-superphosphat és csontliszt-superphosphat**
jutányos feltételek mellett. Ismertető iratok kívánatra ingyen és bérmentve megküldetnek.

Legjobb minőségű

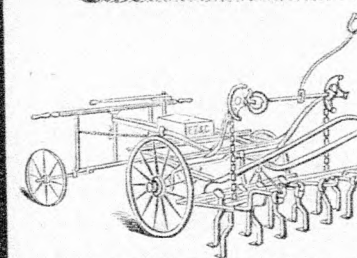
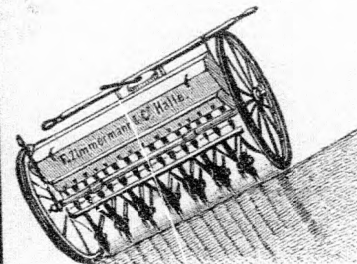
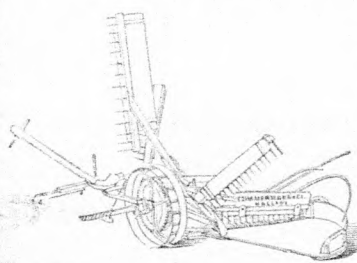
MUHAR ÉS TARLÓRÉPA-MAGOT

ajánl **MAUTHNER ÖDÖN** magkereskedése

Budapest, Andrassy-ut 23. sz.

Hungaria könyvnyomda nyomása, Budapest, váci-körút 34.

ZIMMERMANN & Co. Halle ad Saale (Poroszország)

ajánlják az egész világon legelőnyösebben ismert mindennemű gazdasági gépeket, mint: különböző rendszertű és legkötőbb szerkezetű **kapáló gépeket** takarmány- és cukor-répa, tengeri, repce és kalászosok kapálására, minden kívánt szélességben és minden sortávolságra beállítható. **Fűkaszálo** és **Marokra arató gépeket** kötött és laza talajra, nehezebb és könnyebb kivitelben. A könnyebb neme e gépeknek az 1892-ik évi nyiregyházi arató- és kaszáló-gépversenyen szerzett tapasztalatok figyelembe vételével készült és felülmul könnyűség, egyszerűség, tartósság s olcsóság tekintetében minden e téren eddig létezőt. **Csalamádé kaszáló** tavaly Nyiregyháza különösen kitűntetett kalászosok aratására is kitűnően használható. Könnyű és száradabb kivitelű **lógereblyét**, különböző rendsz. **szénaforgatót**, **műtrágya-szórót**, **lőheretető**, **szórva és sorbavető gépeket**, **szecskés répavágót**, **darálót**, **zuzót**, **olajpogácsa-törőt**, **járgányokat**, **gőz- és járgányos cséplő-garnitúrákat** stb. Gyárunk különlegességét azonban a **kapáló** és mindenekelőtt a **szortetogépek** képezik, mely téren ma a legelső helyet foglaljuk el, mert különösen szortetogépeink a tökéletesség ne-továbbjárnak tekinthetők és bármely más gyártmányt felülmúlnak, mindamellett nem drágábbak, sőt olcsóbbak más jóhírnevű cég gyártmányainál. **Ált. szab. hegyi szortetogépeink a «Superior»** és **szabad. hegyi szortetogépeink «Halleusis»**, melyek természetesen a sikon is kitűnők, hegynek fel és hegyről le, valamint lejtőn oldalt is minden **regulator** és **állító-csavar** nélkül egyetlen egy **vető-tengelyvel** egyformán **vetnek minden magot** a loheretől a lóabig, a nélkül, hogy **vetőkorongot** vagy **fogaskereket**

kicsereálni kellene. Gépeink homokos vidékekre kívánatra oly csoroszlyákkal láttatnak el, melyek a nedves gaz a szokásos csoroszlya-alaknál alig kikerülhető összehuzását és a vető-magnak az ebből következő csomós lerakódását lehetetlenné teszik. További szabályozható gépeinknél egy fogással járás közben az is, hogy mennyire menjen a csoroszlya a földbe, mi kivált egyenlően talajnál rendkívül fontos.

Legújabb nagy sikereink

1890. A bécsi nagy mezőgazdasági és erdőszeti kiállítás alkalmával: **Első díj**: cs. kir. 181d. művelési miniszterium nagy arany államérme. 1890. Nagy gazdasági kiállítás Kolozsvár: **Első díj**: nagy ezüst érme. 1891. Népnépszerűvel egybekötött nagy gazdasági kiállítás Lincz (Duna) **Első díj**: nagy arany érme. 1891. Országos jubileum kiállítás, Prága: **Első díj**, nagy ezüst érme. 1891. A román kir. miniszterium részéről rendezett szortetogépek nagy versenye Herestren, Bukarest mellett: **Első díj**: nagy érme.

Árjegyzékkel és felvilágosítással ingyen és bérmentve szolgálunk.

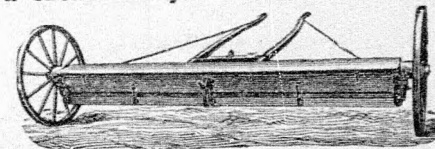
LOUIS FEDOR Nyiregyháza üzégünk egyedüli képviselője Magyarországon, ki fenti gépeket raktáron is tartja.

Arany

a szombathelyi verseny alkalmából

Érem.

Leggyökeresbb szerkezet.
Csak 60 kg. vonó-erő.
Egyszerűes vetés.

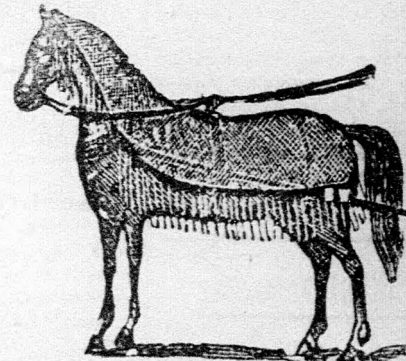
Schmiedt és Spiegel szabad. trágyaszórót,

elismert kitűnő herevető-talyigát, réti boronákat stb. ajánl
JULIUS CAROW, Prag-Bubna.

Minden gép elküldés előtt pontosan megvizsgálhatók és bebiztosíthatók.

Mindennemű gazdasági kötélárukat,

u. m.: lóistráng, kötőfék, rudaló-kötél, kévekötőzsinórok, dohányzsinógot, gabnászakokat, takaró- és vízmentes ponyvákat, valamint **különlegességeket** kocsizó lóhálók, tornaszerek és függő ágyakból legjutányosabban ajánlanak

BLEIER és WEISZ

kötélgyárosok

BUDAPEST Károly-körút 1. sz. alatt (a Kerepesi-ut sarkán).

Árjegyzékkel kívánatra szívesen szolgálunk.